



Bruksela, dnia 10.10.2012
COM(2012) 582 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego

Aktualizacja komunikatu w sprawie polityki przemysłowej

{SWD(2012) 297 final}

{SWD(2012) 298 final}

{SWD(2012) 299 final}

SPIS TREŚCI

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego....		3
I.	Partnerstwo na rzecz silniejszego przemysłu europejskiego	3
II.	Kontekst polityczny i gospodarczy: kluczowa rola przemysłu.....	5
III.	Filary wzmocnionej polityki przemysłowej: Inwestowanie w innowacje, lepsze warunki rynkowe, dostęp do kapitału oraz kapitał ludzki i umiejętności.....	6
A.	Ułatwianie inwestycji w nowe technologie i innowacje	7
1.	Priorytetowe obszary działania	8
i)	Rynki zaawansowanych technologii produkcyjnych w zakresie ekologicznie czystej produkcji	8
ii)	Rynki kluczowych technologii wspomagających.....	10
iii)	Rynki bioproduktów	10
iv)	Zrównoważona polityka przemysłowa, budownictwo i surowce.....	11
v)	Ekologicznie czyste pojazdy i statki	13
vi)	Inteligentne sieci.....	14
2.	Środki towarzyszące.....	15
B.	Dostęp do rynków	17
1.	Doskonalenie rynku wewnętrznego towarów	17
2.	Wspieranie przedsiębiorczości w celu zdynamizowania rynku wewnętrznego.....	20
3.	Rynek wewnętrzny technologii, jednolity patent i ochrona praw własności intelektualnej	21
4.	Rynki międzynarodowe.....	24
C.	Dostęp do źródeł finansowania i rynków kapitałowych	26
1.	Wsparcie sektora publicznego w celu ułatwienia przemysłowi dostępu do kapitału	27
2.	Dostęp do rynków kapitałowych.....	28
D.	Kluczowa rola kapitału ludzkiego.....	30
IV.	Wnioski: Zarządzanie i cele	32

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego

Aktualizacja komunikatu w sprawie polityki przemysłowej

I. PARTNERSTWO NA RZECZ SILNIEJSZEGO PRZEMYSŁU EUROPEJSKIEGO

W czasie utrzymujących się problemów finansowych Europa bardziej niż kiedykolwiek potrzebuje, by jej gospodarka realna sprzyjała ożywieniu gospodarczemu i tworzeniu nowych miejsc pracy. Nasz przemysł spełnia wszelkie przesłanki, by pełnić tę rolę: Europa jest światowym liderem w wielu strategicznych sektorach, takich jak sektor motoryzacyjny, lotniczy, inżynieryjny, kosmiczny, chemiczny i farmaceutyczny. Przemysł nadal odpowiada za 4/5 europejskiego eksportu, a 80 % inwestycji dokonywanych przez sektor prywatny w działalność badawczo-rozwojową dokonywanych jest w przemyśle wytwórczym¹.

Utrzymujący się kryzys finansowy wywiera jednak presję na przemysł europejski: produkcja jest o 10 % niższa niż przed kryzysem; zlikwidowano także ponad 3 mln miejsc pracy w przemyśle. Niskie jest zaufanie konsumentów i przedsiębiorstw. Problemy w sektorze bankowym spowodowały utrudnienia w dostępie do finansowania. Wstrzymano inwestycje, a fabryki zagrożone są zamknięciem.

Dzieje się to w czasie, gdy tempo innowacji i postępu technicznego sprawiło, że świat stanął wobec wielkiego przełomu w przemyśle. Następuje konwergencja szeregu nowych technologii, które tworzą podwaliny pod nową rewolucję przemysłową opartą na zielonej energii, ekologicznie czystym transporcie, nowych metodach produkcyjnych, nowych materiałach i inteligentnych systemach komunikacyjnych. Zmieni to strukturę przemysłu na świecie, a nasi konkurenci w USA i Azji już dokonują znacznych inwestycji w tych obszarach. Europa potrzebuje nowych inwestycji w czasie, gdy są one wstrzymywane z powodu braku zaufania, niepewności na rynku, problemów finansowych oraz niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej.

Europa musi przywrócić swemu przemysłowi należną mu rolę w XXI w. Jest to jedyny sposób, by zapewnić zrównoważony wzrost gospodarczy, tworzyć miejsca pracy wysokiej jakości i rozwiązywać obecne problemy społeczne. Aby to osiągnąć, potrzebna jest całościowa wizja, skupiająca się na inwestycjach i innowacjach, ale także zakładająca zmobilizowanie wszelkich środków dostępnych na poziomie UE, a mianowicie jednolitego rynku, polityki handlowej, polityki w zakresie MŚP, konkurencji, środowiska i badań naukowych, na rzecz konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw.

W niniejszym komunikacie proponuje się **partnerstwo między UE, jej państwami członkowskimi i przemysłem**, by zdecydowanie przyspieszyć inwestycje w nowe

¹ Działalność przemysłowa ma również istotny wpływ na wielkość produkcji i zatrudnienia w innych sektorach. Szacuje się, że w związku z każdymi 100 nowymi miejscami pracy w przemyśle, w zależności od branży przemysłowej, powstaje od 60 do 200 nowych miejsc pracy w pozostałych sektorach gospodarki. Zob. załączony dokument roboczy służb Komisji.

technologie i stworzyć dla Europy przewagę konkurencyjną w nowej rewolucji przemysłowej. Po przeprowadzeniu szeroko zakrojonych konsultacji społecznych Komisja proponuje ukierunkowanie inwestycji i innowacji na **sześć priorytetowych obszarów działania** obejmujących: zaawansowane technologie produkcyjne, kluczowe technologie wspomagające, bioprodukty, zrównoważoną politykę w zakresie przemysłu i budownictwa oraz surowców, ekologicznie czyste pojazdy oraz inteligentne sieci.

Komisja przedstawia w zarysie podejście, jakie przyjmie w każdym z tych obszarów poprzez utworzenie wyspecjalizowanych grup zadaniowych ds. partnerstw. Wskazuje ona środki polityczne, jakie może zastosować UE, by wesprzeć reindustrializację Europy poprzez uruchomienie w zintegrowany sposób wszystkich dostępnych instrumentów. Oczekuje się, że przemysł odegra swą rolę, dokonując koniecznych inwestycji i rozwijając produkty, podczas gdy państwa członkowskie i władze regionalne powinny dostosować wspomniane priorytety do lokalnych potrzeb². Wspólne działania przemysłu i organów publicznych powinny także przyczynić się do zmniejszenia różnic pod względem konkurencyjności między państwami członkowskimi i regionami UE.

Po drugie, działania tu zaproponowane mają na celu nadanie nowej dynamiki obszarom rokującym wzrost, a mianowicie **jednolitemu rynkowi i rynkom międzynarodowym**. Pobudzanie nowych inwestycji nie będzie możliwe, jeżeli będą istniały wątpliwości co do możliwości ich sprzedaży i obawy przed przywłaszczeniem technologicznego know-how. Poczyniono znaczne postępy, jeśli chodzi o uwolnienie potencjału rynku wewnętrznego i rynków zewnętrznych poprzez ułatwienie przedsiębiorstwom dostępu do tych rynków. Komisja koncentruje się zatem na wybranych dziedzinach, w których pozostaje duży zakres możliwych ulepszeń: zmniejszenie kosztów, zwiększenie zaufania, wspieranie przedsiębiorczości i ochrona własności intelektualnej.

Po trzecie, Komisja zajmuje się dwoma obszarami osłabionymi przez kryzys gospodarczy i szybko zmieniającą się strukturą przemysłu. Innowacyjne inwestycje nie są możliwe bez finansowania. Kryzys gospodarczy i trudności w sektorze bankowym mają negatywny wpływ na **kredytowanie gospodarki realnej**. W niniejszym komunikacie zaproponowano szereg środków mających zaradzić tej sytuacji. Ponadto nowe technologie nie będą mogły być rozwijane i wprowadzane na rynek, jeżeli europejska siła robocza nie będzie posiadała **odpowiednich umiejętności**. Komisja ulepsza zatem swoją strategię poprzez szereg środków mających odpowiednio wyposażać Europejczyków na przyszłość i ułatwić restrukturyzację przemysłu.

Dzięki odnowionej strategii przemysłowej przedstawionej w niniejszym komunikacie Komisja spodziewa się odwrócić negatywne tendencje dotyczące udziału przemysłu w gospodarce europejskiej z **obecnego poziomu wynoszącego ok. 16 %³ PKB do 20 % w 2020 r.** Realizacja tego planu powinna być możliwa dzięki znacznemu zwiększeniu poziomów inwestycji (akumulacji brutto i inwestycji w wyposażenie), rozwojowi handlu towarami na rynku wewnętrznym (do 25 % PKB w 2020 r.) oraz znacznemu wzrostowi liczby MŚP eksportujących do państw trzecich.

² Zob. zalecenia dla poszczególnych krajów towarzyszące komunikatowi „Działanie na rzecz stabilności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”, COM(2012) 299 z dnia 30 maja 2012 r.

³ Odsetek produkcji w PKB w cenach czynników produkcji, 2011 r.: Eurostat (*nama_nace_10_c*)

II. KONTEKST POLITYCZNY I GOSPODARCZY: KLUCZOWA ROLA PRZEMYSŁU

Niniejszy komunikat stanowi rozwinięcie i aktualizację komunikatu „Zintegrowana polityka przemysłowa w erze globalizacji”⁴, przyjętego przez Komisję w 2010 r. w ramach strategii „Europa 2020”. Dotyczył on głównie umocnienia konkurencyjności przemysłowej w celu stymulowania ożywienia gospodarczego i umożliwienia przejścia do niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki. Zaproponowana w 2010 r. strategia pozostaje w pełni obowiązująca, jeśli chodzi o nasze długoterminowe cele, i poczyniono duże postępy w jej realizacji⁵. Jednakże **negatywny wpływ kryzysu gospodarczego** na szereg państw członkowskich, wynikły z niego zastój w gospodarce UE oraz pogarszające się perspektywy dla gospodarki światowej sprawiły, że **pilnym zadaniem stało się dokonanie niniejszego przeglądu śródkresowego polityki przemysłowej**⁶.

W tegorocznej analizie wzrostu gospodarczego podkreślono, że środki wspierające wzrost gospodarczy są potrzebne do większego ożywienia gospodarczego, do dotrzymania kroku głównym konkurentom oraz do postępów w realizacji celów strategii „Europa 2020”. Na serii posiedzeń Rady Europejskiej w 2011 i 2012 r. wezwano do podjęcia działań w obszarach, których dotyczy niniejszy komunikat, co przewodniczący Barroso ogłosił w swoim przemówieniu o stanie Unii w dniu 12 września 2012 r. Niniejsza odnowiona strategia przemysłowa stanowi część odpowiedzi na te wezwania, a w szczególności stanowi odpowiedź na Pakt na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia przyjęty na posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu 2012 r.

Skupienie uwagi polityków na przemyśle zasadza się na konstatacji, że **silna baza przemysłowa jest konieczna dla dobrobytu i sukcesu gospodarczego Europy**. Konieczne jest pobudzanie ożywienia gospodarczego, zapewnienie miejsc pracy wysokiej jakości i poprawa naszej konkurencyjności na świecie. Przemysł może wygenerować wysoki wzrost wydajności niezbędny do powrócenia na ścieżkę zrównoważonego wzrostu gospodarczego: od czasu najgłębszego kryzysu w 2009 r. wydajność przemysłu wzrosła o 35 %. Ponadto jedynie przemysł jest w stanie poprawić efektywność energetyczną i oszczędne gospodarowanie zasobami w całej gospodarce w obliczu niedoboru zasobów na świecie i przyczynić się do znalezienia rozwiązań dla problemów społecznych.

Potrzebne są pilnie nowe inwestycje, aby pobudzić ożywienie gospodarcze oraz wprowadzić innowacje i nowe technologie w fabrykach. Jeśli Europa nie będzie wystarczająco inwestować we wprowadzanie i upowszechnianie tych technologii, jej przyszła konkurencyjność będzie poważnie zagrożona. Niestety prognozy w zakresie inwestycji nie napawają optymizmem⁷. Między 2008 a 2011 r. inwestycje spadły o 2,5 punktu

⁴ COM(2010) 614.

⁵ Aby zapoznać się ze szczegółowym sprawozdaniem z realizacji strategii, zob. dokument roboczy służb Komisji (SWD)(2012) 297.

⁶ Niniejszemu komunikatowi towarzyszy dokument roboczy zawierający sprawozdanie z realizacji strategii określonej w komunikacie z 2010 r. oraz dowody na poparcie działań politycznych przewidzianych w niniejszym komunikacie. Dalsze dowody przedstawione są w sprawozdaniu z 2012 r. na temat konkurencyjności oraz w „sprawozdaniu na temat polityki i wyników państw członkowskich w zakresie konkurencyjności” na podstawie art. 173 TFUE. Niniejszy komunikat jest także wynikiem szeroko zakrojonych dyskusji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami oraz konsultacji społecznych. Dodatkowy wkład wniosła konferencja na temat innowacji przemysłowych „Mission Growth”, która odbyła się w dniu 29 maja 2012 r. w Brukseli.

⁷ Zob. ECFIN, Prognozy, wiosna 2012 r.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/ee1upd_en.htm

procentowego PKB, a obecne prognozy gospodarcze przewidują jedynie powolną poprawę sytuacji. Pobudzenie inwestycji wymaga zaufania przedsiębiorstw, popytu na rynku, finansowania i umiejętności – czterech filarów naszej strategii politycznej.

Coraz ważniejszy staje się stały i przystępny cenowo dostęp do źródeł energii i surowców, gdyż stanowią one znaczną część kosztów dla wielu branż przemysłowych. Od 2005 r. do początku roku 2012 ceny energii dla europejskiego przemysłu wzrosły w ujęciu realnym o 27 %, czyli bardziej niż w większości innych państw uprzemysłowionych, przede wszystkim w USA. Jeśli chodzi o energię elektryczną, przemysł europejski ma do czynienia z wyższymi cenami niż ceny dla przemysłu w innych gospodarkach rozwiniętych, takich jak USA, Kanada, Meksyk i Korea, a różnica w tych cenach rośnie od ostatnich dziesięciu lat⁸. *Przy określaniu przyszłej polityki energetycznej należy starannie przeanalizować jej wpływ na ceny energii w Europie. Kluczowymi elementami w tym zakresie są: skuteczna realizacja w pełni wydajnego rynku wewnętrznego energii, zwiększenie inwestycji w infrastrukturę energetyczną, dalsza dywersyfikacja źródeł energii oraz większa efektywność energetyczna.*

W przyszłości konkurencyjność w przemyśle wytwórczym będzie w coraz mniejszym stopniu zależeć od różnic w wynagrodzeniach⁹. Dzięki temu **nasz przemysł ma okazję przywrócić atrakcyjność Europy** jako lokalizacji produkcji, pod warunkiem, że będzie on w stanie wykorzystać możliwości stwarzane przez nowe technologie i wielkość rynku UE.

III. FILARY WZMOCNIONEJ POLITYKI PRZEMYSŁOWEJ: INWESTOWANIE W INNOWACJE, LEPSZE WARUNKI RYNKOWE, DOSTĘP DO KAPITAŁU ORAZ KAPITAŁ LUDZKI I UMIEJĘTNOŚCI

Komisja proponuje przyjęcie aktywnego podejścia do polityki przemysłowej, które opierałoby się na czterech następujących głównych elementach.

1. Po pierwsze UE musi zapewnić odpowiednie warunki ramowe dla **pobudzania nowych inwestycji**, przyspieszenia procesu wprowadzania nowych technologii i bardziej efektywnego gospodarowania zasobami. Warunki te obejmowałyby przepisy techniczne i zasady rynku wewnętrznego, jak również środki towarzyszące, takie jak infrastruktura oraz projekty w zakresie B+R/innowacji. Pierwszym krokiem w tym kierunku jest **sześć priorytetowych obszarów** wymagających natychmiastowych działań, zaproponowanych w niniejszym komunikacie.
2. Po drugie, pilnie potrzebne są ulepszenia w funkcjonowaniu **rynku wewnętrznego**. Zostały one przedstawione w niniejszym dokumencie i w Akcie o jednolitym rynku II, i znalazły odzwierciedlenie w zaleceniach dla poszczególnych krajów, wystosowanych do państw członkowskich w ramach europejskiego semestru. Przyczynią się one do ożywienia wymiany handlowej w ramach rynku wewnętrznego. Również otwarcie **rynków międzynarodowych** przyspieszy wyjście z kryzysu. Szybko rozwijające się światowe gospodarki wschodzące oferują nowe możliwości eksportu dla unijnych przedsiębiorstw, w szczególności dla MŚP.

⁸ Międzynarodowa Agencja Energetyczna: Energy Prices and Taxes, Second Quarter 2012 (Ceny energii i podatki od energii, drugi kwartał 2012)

⁹ Zob. Boston Consulting Group: „US manufacturing nears the tipping point” (Produkcja w USA osiąga punkt zwrotny), marzec 2012 r.

3. Inwestycje i innowacje nie są możliwe bez odpowiedniego **dostępu do finansowania**. Uruchomiono już środki publiczne na wsparcie inwestycji w innowacje, zwłaszcza tych dokonywanych przez MŚP. Niemniej jednak tylko odblokowanie prywatnego finansowania może zapewnić odpowiedni poziom i zdolność obsługi zadłużenia, potrzebne do finansowania inwestycji dokonywanych przez przedsiębiorstwa UE. Poprawa dostępu do rynków kapitałowych jest zatem kolejnym ważnym wyzwaniem, aby zwiększyć naszą konkurencyjność.
4. Wreszcie kluczowe znaczenie dla powodzenia polityki przemysłowej mają środki towarzyszące, służące zwiększeniu inwestycji w **kapitał ludzki i umiejętności**. Strategie ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy oraz instrumenty umożliwiające przewidywanie potrzeb w zakresie umiejętności są niezbędne do tego, by siła robocza mogła sprostać przemianom w przemyśle.

Głównym celem tego podejścia jest poprawa warunków ramowych, aby wzmocnić potencjał wzrostu przemysłu UE. Bierze się w nim w pełni pod uwagę konieczność stymulowania konkurencji w celu efektywnej alokacji zasobów oraz zdynamizowania gospodarki. Interwencja publiczna powinna stworzyć odpowiednie otoczenie rynkowe i zaoferować środki zaradcze wobec niedoskonałości rynku. Przemysł musi rozwijać swoją przewagę konkurencyjną i mocne strony. Celem polityki przemysłowej jest wspieranie konkurencyjności, ale ostatecznie to sami przedsiębiorcy są zawsze odpowiedzialni za to, czy osiągną sukces na światowym rynku.

A. Ułatwianie inwestycji w nowe technologie i innowacje

Działalność badawczo-rozwojowa jest zdecydowanie najważniejszym czynnikiem napędzającym innowacje przedsiębiorstw. Komisja uważa politykę w zakresie B+R za priorytet, jak określono w projekcie przewodnim „Unia innowacji”¹⁰. Jednakże pomimo faktu, że **europejskie badania naukowe cieszą się dużym uznaniem** i przyczyniły się do stworzenia wielu nowych technologii wykorzystywanych w przemyśle na całym świecie, nasze dotychczasowe wyniki **nie zawsze były tak pozytywne, jeśli chodzi o przekazywanie tej przewagi w dziedzinie badań na konkretne korzyści**. Przykładem takiej sytuacji jest przypadek baterii litowych: europejskie przedsiębiorstwa posiadają ponad 30 % patentów w tej dziedzinie, a jednak baterii takich w ogóle się w UE nie produkuje.

Inwestycje w początkowe fazy wprowadzania i upowszechniania nowych technologii pozwolą nam utrzymać wiodącą pozycję w dziedzinie technologii, tak by Europa była w stanie osiągać korzyści z wprowadzonych innowacji w postaci wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy. **„Przewaga wynikająca z faktu bycia pionierem”** może zapewnić produktywność, oszczędne gospodarowanie zasobami i udział w rynku. Niestety, konsultacje z zainteresowanymi stronami wykazały, że niepewność co do przyszłego rozwoju nowych rynków często negatywnie wpływa na zaufanie przedsiębiorstw i powstrzymuje je od inwestycji. Konieczne jest zatem rozwianie tych wątpliwości co do nowych rynków poprzez stworzenie **prostych, stabilnych i przewidywalnych długoterminowych ram** w postaci przepisów technicznych, norm i innych aktów prawnych regulujących rynek wewnętrzny.

Po przeprowadzeniu szeroko zakrojonych konsultacji społecznych i ich analizy, wybrano sześć głównych obszarów wykazujących szybki wzrost i wymagających priorytetowych

¹⁰ Projekt przewodni „Unia innowacji”, COM(2010) 546 z dnia 6 października 2010 r.

działań. Te priorytetowe obszary mogą zarówno przyczynić się do ożywienia gospodarczego w krótko- i średnioterminowej perspektywie, jak również mieć znaczący wpływ na długoterminowy wzrost gospodarczy. Zapewnią one przemysłową infrastrukturę niezbędną dla tzw. „trzeciej rewolucji przemysłowej”¹¹. Stworzenie tej infrastruktury może się przyczynić do powstania tysięcy nowych przedsiębiorstw i milionów nowych miejsc pracy i będzie stanowić podstawę dla zrównoważonej gospodarki światowej w XXI wieku. Priorytetowe obszary działania obejmują kluczowe elementy niezbędne nowemu społeczeństwu przemysłowemu, w którym nowe technologie energetyczne, informacyjne i produkcyjne przekształcą produkcję przemysłową i rynki. Nigdzie wpływ ten nie będzie tak duży, jak we wspomnianych sześciu priorytetowych obszarach. Inwestycje w nowe technologie w tych obszarach przyczynią się do realizacji określonego w strategii „Europa 2020” celu zrównoważonej gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia.

Obszary priorytetowe są mocno powiązane z obszarami inwestycji w ramach polityki spójności na lata 2014-2020¹². Na wszystkich tych rynkach nowe technologie są opracowane w stopniu umożliwiającym dostarczenie nowych produktów lub zwiększenie wydajności. Te nowe technologie zrewolucjonizują przemysł inżynierski (np. inteligentne materiały) i przekształcą produkcję towarów (np. drukowanie przestrzenne), a także dokonają przełomu, kładąc nowe podstawy dla tradycyjnych rynków, takie jak inteligentne sieci, ekologiczne czyste pojazdy lub biologiczne tworzywa sztuczne. W związku z tym państwa członkowskie muszą uwzględnić je w swojej polityce przemysłowej, jak również w strategiach na rzecz zapewnienia spójności społecznej i rozwoju gospodarczego regionów.

Skoncentrowanie się na tych priorytetach nie oznacza oczywiście zaniedbania innych działań sektorowych podejmowanych obecnie w ramach naszej inicjatywy przewodniej w zakresie polityki przemysłowej, opracowanej w 2010 r. Na przykład przegląd strategii LeaderSHIP 2015 pomoże w podniesieniu konkurencyjności europejskiego przemysłu stoczniowego, co przyczyni się do zrównoważonego transportu morskiego i infrastruktury oraz postępów w wykorzystywaniu energii morskiej. Podczas obrad okrągłego stołu na wysokim szczeblu w sprawie przyszłości europejskiego przemysłu stalowego zostaną zidentyfikowane czynniki wpływające na konkurencyjność tego sektora. Zostaną też wydane konkretne wytyczne dotyczące utrzymania tej konkurencyjności. To aktywne podejście do polityki przemysłowej będzie rozszerzane na inne obszary o kluczowym znaczeniu, takie jak sektor kreatywny, kosmiczny, technologie udoskonalające opiekę zdrowotną, szczególnie nad osobami starszymi, sektor wyrobów medycznych i turystyka.

1. Priorytetowe obszary działania

i) Rynki zaawansowanych technologii produkcyjnych w zakresie ekologicznie czystej produkcji

Istotnym elementem nowej rewolucji przemysłowej są zaawansowane technologie produkcyjne, które umożliwiają ekologicznie czystą produkcję. Na przykład drukowanie przestrzenne umożliwia produkcję w znacznie mniejszych ilościach niż jest to obecnie opłacalne, co pozwala na tanie wytwarzanie na zamówienie nowych produktów niszowych i

¹¹ Zob. J. Rifkin „The Third Industrial Revolution: How Lateral Power Is Transforming Energy, the Economy, and the World”, Palgrave MacMillan, Nowy Jork, 2011 r.

¹² Polityka spójności w latach 2014-2020: „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”, COM(2011) 614 z dnia 6 października 2011 r.

stwarza nowe możliwości rynkowe dla innowacyjnych MŚP. Fabryki jutra będą stosować wysoce energo- i materiałooszczędne procesy oraz wykorzystywać materiały odnawialne i pochodzące z recyklingu, a także coraz częściej przyjmować zrównoważone modele biznesowe, takie jak symbioza przemysłowa mająca na celu odzyskanie materiałów oraz rozproszonego ciepła i energii. Te technologie stanowią istotną szansę dla przedsiębiorstw. Oczekuje się, że ich **rynek światowy powiększy się do 2020 r. dwukrotnie, do ponad 750 mld EUR**. Przemysł unijny już teraz jest światowym liderem w dziedzinie tych technologii, z udziałem w rynku światowym w wysokości 35 %¹³ i z ponad 50 % wszystkich patentów dotyczących tych technologii¹⁴.

Koordinację polityki UE i państw członkowskich oraz działań zainteresowanych stron można by usprawnić dzięki specjalnej grupie roboczej ds. zaawansowanych technologii produkcyjnych służących ekologicznie czystej produkcji. Mogłoby to zapewnić wiodącą rolę i koordynację oraz szersze upowszechnienie i komercjalizację wyników partnerstw publiczno-prywatnych. Wspomniana grupa mogłaby również promować środki innowacji po stronie popytowej¹⁵, w tym przyjmowane we właściwym czasie regulacje i normy rynku wewnętrznego, jak również innowacyjne zamówienia publiczne.

Inwestycje o wysokich kosztach i podwyższonym poziomie ryzyka w projekty demonstracyjne mające na celu weryfikację poprawności koncepcji oraz w linie pilotażowe będą wymagały tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) z przemysłem na poziomie UE w celu zapewnienia szybkiej komercjalizacji. Ważną rolę mogą odegrać partnerstwa publiczno-prywatne w ramach programu „Horyzont 2020”, w takich dziedzinach jak robotyka lub zrównoważony przemysł procesowy, wraz z projektami demonstracyjnymi w zakresie kluczowych technologii wspomagających. Ważną rolę będzie także odgrywał program NER300 na rzecz finansowania innowacyjnych projektów demonstracyjnych w dziedzinie energii niskoemisyjnej oraz program dotacji na rzecz trwałego ograniczenia emisji w przemyśle (SILC), wspierający innowacje związane z ograniczaniem emisji gazów cieplarnianych.

W 2013 r. Komisja powierzy grupie zadaniowej ds. zaawansowanych technologii produkcyjnych służących ekologicznie czystej produkcji zadanie wspierania rozwoju i wprowadzania tych technologii przez przemysł europejski. W następstwie konsultacji z przemysłem Komisja oceni skutki potencjalnego partnerstwa publiczno-prywatnego dla zrównoważonego przemysłu procesowego.

Państwa członkowskie zachęca się do promowania komercjalizacji i upowszechniania zaawansowanych technologii produkcyjnych oraz do rozwijania współpracy transgranicznej z uwzględnieniem krajowych specjalizacji i potrzeb.

¹³ Roland Berger „GreenTech Made in Germany: update 2012” (Zielona technologia niemieckiej produkcji: aktualizacja z 2012 r.)

http://www.rolandberger.com/media/pdf/Roland_Berger_Umbau_Energiesystem_20120208.pdf

¹⁴ „Sprawozdania na temat europejskiej konkurencyjności w 2010 r.”, SEC (2010) 1272

¹⁵ Odnośnie do tej koncepcji zob. „Tendencje i wyzwania dotyczące polityki w Europie w zakresie innowacji po stronie popytu”:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5532&lang=en&tpa_id=135

ii) Rynki kluczowych technologii wspomagających

Prognozuje się, że światowy rynek kluczowych technologii wspomagających, który obejmuje mikro- i nanoelektronikę, materiały zaawansowane, biotechnologię przemysłową, fotonikę, nanotechnologię i zaawansowane systemy produkcyjne, wzrośnie o ponad 50 % z 646 mld EUR do ponad 1 bln EUR w 2015 r., co stanowi około 8 % unijnego PKB. Europa jest światowym liderem w dziedzinie B+R w zakresie kluczowych technologii wspomagających i posiada ponad 30 % patentów w tej dziedzinie. Jednakże w przeszłości UE nie była w stanie przejść od etapu badań do wprowadzenia na rynek towarów i usług tak szybko jak nasi partnerzy handlowi.

W komunikacie¹⁶ wydanym w czerwcu 2012 r. określono strategię UE na rzecz przyspieszenia rozwoju i upowszechnienia w przemyśle produktów opartych na kluczowych technologiach wspomagających. Nowa strategia opiera się na czterech filarach: dostosowaniu i usprawnieniu instrumentów polityki UE; poprawie koordynacji polityki UE i państw członkowskich w celu uzyskania efektu synergii i komplementarności; ustanowieniu specjalnych struktur zarządzania w ramach Komisji i poza nią w celu zapewnienia skutecznej realizacji; oraz zmobilizowaniu istniejących instrumentów handlowych w celu zapewnienia uczciwej konkurencji i równych warunków działania w skali międzynarodowej. Zwrócona zostanie również uwaga na rozwój rynku wewnętrznego produktów innowacyjnych w celu promowania umiejętności związanych z nauką i technologiami oraz zachęcania do przedsiębiorczości związanej z kluczowymi technologiami wspomagającymi¹⁷. Istnieje potrzeba zbadania, w jaki sposób najlepiej utrzymywać i rozwijać silną europejską bazę zaopatrzeniową dla kluczowych technologii wspomagających, tj. dla komponentów używanych w sektorze telekomunikacyjnym i informatycznym.

Komisja wdroży europejską strategię w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, zapewniając lepszą koordynację polityki UE i państw członkowskich w dziedzinie technologii, finansowanie głównych projektów demonstracyjnych i linii pilotażowych oraz przekrojowych projektów w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, a także szybki rozwój rynku wewnętrznego dla produktów opartych na kluczowych technologiach wspomagających. Zapewnienie upowszechnienia w przemyśle kluczowych technologii wspomagających będzie stanowić kluczowy element odpowiednich europejskich partnerstw innowacyjnych.

Państwa członkowskie i regiony zachęcane są do wykorzystywania strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji w celu wspierania badań i rozwoju, w tym linii pilotażowych i projektów demonstracyjnych, oraz wspierania współpracy w całym łańcuchu wartości.

iii) Rynki bioproduktów

Bioprzemysł wykorzystuje zasoby odnawialne lub stosuje bioproceny w procesie produkcyjnym. Bioprodukty oferują szereg korzyści dla konkurencyjności przemysłowej i środowiska naturalnego. W porównaniu z procesami wykorzystującymi paliwa kopalne większość biologicznych procesów produkcyjnych zakłada zużycie mniejszej ilości energii,

¹⁶ „Europejska strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających – droga do wzrostu i miejsc pracy”, COM(2012) 341.

¹⁷ Kluczowe technologie wspomagające zostały wskazane jako obszar priorytetowy dla działalności pożyczkowej możliwej dzięki podwyższeniu kapitału EBI.

emisję mniejszej ilości dwutlenku węgla i lotnych związków organicznych oraz wytwarzanie mniejszej ilości toksycznych odpadów. Procesy te mogą przyczynić się zarówno do obniżenia kosztów produkcji, jak i zwiększenia efektywności środowiskowej. Wzrost wielkości unijnej produkcji bioproduktów chemicznych do 2020 r., w tym biologicznych tworzyw sztucznych, biologicznych środków smarnych, biorozpuszczalników, biologicznych środków powierzchniowo czynnych i półproduktów (surowców) chemicznych, szacuje się na 5,3 % rocznie, co oznacza **rynek o wartości 40 mld EUR**, zapewniający 90 000 miejsc pracy w samym przemyśle biochemicznym¹⁸.

Ustanowienie wewnętrznego rynku bioproduktów wymaga opracowania norm i uaktualniania regulacji¹⁹. CEN prowadzi już prace na podstawie zleceń normalizacji na opracowanie norm w zakresie biopaliw i ogólnie bioproduktów, jak również na podstawie szczegółowych zleceń dotyczących biopolimerów, środków smarnych, rozpuszczalników i środków powierzchniowo czynnych²⁰.

Zinstytucjonalizowane partnerstwo publiczno-prywatne stworzone na podstawie wspólnej inicjatywy technologicznej dotyczącej bioprzemysłu na rzecz wzrostu mogłoby pobudzić inwestycje w sektorze prywatnym, ułatwić skuteczne i trwałe zwiększanie zaopatrzenia w biomasę, wspierać zakrojone na dużą skalę projekty demonstracyjne w biorafineriach, promować zielone zamówienia publiczne oraz opracowywać nowe bioprodukty i biomateriały. Innowacyjne procesy i technologie mogą ułatwić wykorzystanie dotychczas niewykorzystywanych resztek poźniowych i biomasy morskiej.

Komisja wdroży strategię w zakresie biogospodarki i będzie wspierać rynki bioproduktów poprzez przyspieszenie opracowywania norm i ich międzynarodowego uznawania, promowanie oznakowania i zielonych zamówień publicznych, a także będzie współpracować z przemysłem w celu opracowania szczegółowych propozycji dotyczących PPP w dziedzinie biogospodarki (począwszy od 2013-14 roku).

iv) Zrównoważona polityka przemysłowa, budownictwo i surowce

Ograniczenie kosztów, zwiększenie efektywności energetycznej i efektywniejsze gospodarowanie zasobami oraz zmniejszenie ilości odpadów pobudzą konkurencyjność w branży budowlanej. Energia zużywana przez budynki mieszkalne, komercyjne i publiczne stanowi 40 % finalnego zużycia energii w UE i przyczynia się do emisji CO₂ i zanieczyszczenia powietrza. Nowe inwestycje w efektywność energetyczną budynków mieszkalnych i publicznych oraz w infrastrukturę mają duży potencjał wzrostu szacowanego na około **25-35 mld EUR rocznie do roku 2020**²¹. Ponadto proponuje się, aby znaczna część funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności była przeznaczona na wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Aby utrzymać spójny rynek wewnętrzny, zarówno produktów jak i usług, potrzebne są nowe normy europejskie dotyczące zrównoważonych wyrobów, procesów i robót budowlanych. Międzynarodową konkurencyjność unijnych usług budowlanych można zwiększyć m.in.

¹⁸ Sprawozdanie Europe INNOVA „Ocena potencjału rynku bioproduktów w zakresie innowacji”, 2010 r.

¹⁹ „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy”, COM(2012) 60 z dnia 13 lutego 2012 r.

²⁰ <http://www.cen.eu/cen/Sectors/Sectors/Biobased/Pages/default.aspx>

²¹ „Ocena skutków dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej”, SEC(2011) 779 z dnia 22 czerwca 2011 r.

poprzez zapewnienie międzynarodowego stosowania norm budowlanych zwanych eurokodami. Partnerstwo publiczno-prywatne na rzecz energooszczędnych budynków powinno przyspieszyć przejście od etapu badań do wprowadzenia na rynek.

W dyrektywie w sprawie ekoprojektu²² określono wymogi dotyczące szeregu produktów związanych z energią, w tym silników, pomp, wentylatorów i chłodziarek. W toku jest opracowywanie środków dotyczących innych urządzeń przemysłowych i artykułów gospodarstwa domowego. Choć dotychczas energia była głównym zasobem będącym przedmiotem zainteresowania, dyrektywa przewiduje także ulepszenia dotyczące wszystkich aspektów ochrony środowiska, w tym oszczędnej gospodarki materiałowej. Będzie ona stopniowo stosowana do coraz szerszej gamy produktów przemysłowych, w tym w szczególności tych, które mają duży wpływ na środowisko.

Należy także podjąć działania w celu dalszego rozwoju ogólnounijnego rynku recyklingu odpadów oraz przejścia do gospodarki zamkniętego obiegu. Do rozwoju rynku mogłyby się również przyczynić nowe normy europejskie dotyczące klas jakości materiałów pochodzących z recyklingu (np. metali, drewna i materiałów włókienniczych). Pilnie potrzebne są kolejne projekty demonstracyjne dotyczące recyklingu, demontażu oraz technologii sortowania do specjalnych zastosowań, takie jak projekt pilotażowy RECAP dotyczący usprawnienia recyklingu mieszanych tworzyw sztucznych. Innowacyjne technologie w zakresie gospodarki odpadami i zasobami mogłyby być także promowane poprzez wymianę dobrych praktyk. Fundusz Spójności, fundusze strukturalne i inne publiczne programy finansowania i zachęt, a także sygnały cenowe, mogłyby w większym stopniu wspierać recykling, odnawianie i ponowne wykorzystanie zamiast spalania.

Istotne znaczenie dla konkurencyjności przemysłu UE mają nieenergetyczne surowce nierolnicze. Innowacje mogą przyczynić się do zmniejszenia presji podażowych. Można to osiągnąć np. poprzez rozwój zaawansowanych metod wydobywania (w tym z dna morskiego) i przetwarzania, projektowanie produktów umożliwiających wysokiej jakości recykling, oraz organizowanie „górnictwa miejskiego”. UE musi usprawnić współpracę i wymianę informacji między państwami członkowskimi w kwestii surowców, aby osiągnąć masę krytyczną konieczną do opracowania rozwiązań dotyczących zamkniętego obiegu dla łańcuchów wartości w zakresie materiałów. Europejskie partnerstwo innowacji w dziedzinie surowców²³ będzie skupiać wszystkie zainteresowane strony, aby przyspieszyć dostępność na rynku rozwiązań technologicznych i innych. Komisja przełoży następnie ten strategiczny plan realizacji na program operacyjny.

W ramach realizacji planu działań na rzecz zrównoważonej konkurencyjności branży budowlanej we współpracy z trójstronnym forum strategicznym²⁴ (2013-14 r.) opracowane zostaną nowe normy europejskie dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wyrobów i procesów budowlanych i promowane będzie przyjęcie eurokodów w skali międzynarodowej

Aby przyspieszyć przejście od etapu badań do wprowadzenia na rynek, zaproponowane zostaną konkretne działania w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz

²² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/ecodesign/index_en.htm

²³ „Zapewnienie dostępności surowców dla przyszłego dobrobytu Europy – projekt europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców”, COM (2012) 82.

²⁴ Zgodnie z zapowiedziami w komunikacie „Strategia na rzecz zrównoważonej konkurencyjności branży budowlanej i jej przedsiębiorstw”, COM(2012) 433.

energooszczędnych budynków oraz w komunikacie dotyczącym zrównoważonego budownictwa (2013 r.).

Komisja wdroży przepisy szczegółowe dotyczące ekoprojektu produktów przemysłowych, w szczególności tych o znaczącym wpływie na środowisko w ciągu ich cyklu życia; będzie wspierać szybszą i tańszą realizację celów polityki w zakresie ekoprojektu w ramach dobrowolnych porozumień sektorowych; dokona połączonego przeglądu dyrektywy w sprawie etykietowania energetycznego oraz niektórych aspektów dyrektywy w sprawie ekoprojektu w celu zmaksymalizowania ich skuteczności; będzie wspierać usługi doradcze dotyczące ekoprojektu poprzez Europejską Sieć Przedsiębiorczości, aby wyjść naprzeciw potrzebom MŚP (począwszy od 2012 r.)

Komisja będzie w dalszym ciągu rozwijać stabilne rynki recyklingu i zwiększać wskaźniki zbiórki odpadów poprzez planowany przegląd określonych aspektów unijnej polityki dotyczącej odpadów (w 2014 r.) oraz poprzez analizę istniejących systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w celu określenia najbardziej opłacalnych systemów i określenia najlepszych praktyk i wytycznych (2013/14 r.).

Po uruchomieniu europejskiego partnerstwa innowacyjnego w dziedzinie surowców w listopadzie 2012 r. Komisja opracuje program operacyjny dotyczący surowców na podstawie strategicznego planu realizacji (wrzesień 2013 r.).

Państwa członkowskie wzywa się do opracowania strategii dostosowanych do ich specyficznych uwarunkowań krajowych, mających na celu promowanie recyklingu i rozwój energooszczędnych budynków.

v) Ekologicznie czyste pojazdy i statki

Pojazdy o napędach alternatywnych lub wykorzystujące paliwa alternatywne stanowią istotny etap na drodze do mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju. Oczekuje się, że pojazdy elektryczne i hybrydowe typu „plug-in” będą stanowić **w 2020 r. ok. 7 % rynku**. Pojazdy z silnikami spalinowymi również będą w coraz większym stopniu zelektryfikowane. Obok pobudzania wzrostu i zatrudnienia, inwestycje w ekologicznie czysty transport mogą przynieść dodatkowe korzyści, w tym poprawę jakości powietrza i ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych.

Potrzebna jest szeroka koordynacja w celu rozwijania rynków ekologicznie czystych pojazdów i statków. W szczególności upowszechnianie elektrycznego transportu będzie wymagać znacznych dostosowań łańcuchów wartości w przemyśle, modeli biznesowych, umiejętności oraz postaw konsumentów, jak również tworzenia infrastruktury służącej do ładowania akumulatorów. Należy szybko zakończyć prace nad opracowaniem norm dotyczących interoperacyjności i łączności i opracować dalsze normy dotyczące pojazdów i infrastruktury. Należy dostosować wymogi bezpieczeństwa EKG ONZ dla wszystkich komponentów i systemów, w tym baterii, oraz unijne przepisy w zakresie ochrony środowiska. Międzynarodowe porozumienia dotyczące norm i przepisów, szczególnie w ramach EKG ONZ, pozwolą ograniczyć koszty i przyspieszyć rozwój rynku. Współpraca z naszymi największymi partnerami handlowymi w sprawie norm, badań i aspektów regulacyjnych również pomoże w ich wprowadzeniu, np. plan prac UE-USA w zakresie elektrycznego transportu (eMobility) przyjęty w ramach Transatlantyckiej Rady Gospodarczej.

Wnioski ustawodawcze dotyczące inteligentnych sieci, transeuropejskiej sieci transportowej²⁵ oraz infrastruktury paliw alternatywnych powinny ułatwić rozwój infrastruktury ładowania akumulatorów i tankowania paliw, zwłaszcza w miastach. Władze regionalne i lokalne również powinny brać udział we wspieraniu wprowadzania nowych technologii na rynek, np. poprzez rozwój infrastruktury, zamówienia publiczne i niefinansowe zachęty takie jak pierwszeństwo w dostępie do centrów miast. Zgodnie z projektem „Green eMotion”, prace badawczo-rozwojowe i projekty demonstracyjne powinny być opracowywane w ramach inicjatywy „Horyzont 2020” z wykorzystaniem Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych, oraz przez państwa członkowskie przy wykorzystaniu pożyczek z EBI.

Zgodnie ze sprawozdaniem końcowym grupy CARS21, Komisja będzie koordynować wszystkie działania polityczne na rzecz wprowadzania na rynek ekologicznie czystych pojazdów, w tym upowszechniania pojazdów elektrycznych i hybrydowych typu „plug-in” poprzez zapewnienie szybkiego opracowania uregulowań i norm, wspieranie budowy infrastruktury służącej do ładowania akumulatorów i potencjalne umożliwienie dostępu do kapitału zaangażowanego dla kluczowych projektów badawczo-rozwojowych i demonstracyjnych (komunikat CARS 2020 do listopada 2012 r.).

Zgodnie z zapowiedzią zawartą w białej księdze w sprawie transportu z 2011 r.²⁶, Komisja opublikuje strategię w zakresie paliw alternatywnych, która dotyczyć będzie również odpowiedniej infrastruktury ładowania akumulatorów i tankowania paliw.

Na podstawie bieżących konsultacji z przemysłem Komisja oceni szczegółowe propozycje działań następczych wobec PPP na rzecz technologii wodorowych i ogniw paliwowych oraz PPP na rzecz pojazdów czystych ekologicznie.

Biorąc pod uwagę specyficzne krajowe uwarunkowania i potrzeby, zachęca się państwa członkowskie do wspierania projektów demonstracyjnych i rozwijania odpowiedniej infrastruktury dla ekologicznie czystych pojazdów i statków dostosowanej do lokalnych potrzeb zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w ramach europejskiego semestru.

Państwa członkowskie i regiony zachęcane są do wykorzystywania strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji w celu wspierania badań i rozwoju, w tym linii pilotażowych i projektów demonstracyjnych, oraz wspierania współpracy w całym łańcuchu wartości.

vi) Inteligentne sieci

Potrzebna jest odpowiednia infrastruktura (w tym inteligentne sieci, rozwiązania w zakresie zdolności magazynowania i bilansowania energii) w celu włączenia energii ze źródeł odnawialnych do systemu elektroenergetycznego, zwiększenia efektywności energetycznej, a także sprostania nowemu zapotrzebowaniu, np. ze strony pojazdów elektrycznych. W trzecim pakiecie środków liberalizacji rynku energii określono wymagania dotyczące instalacji do 2020 r. inteligentnych systemów pomiarowych w co najmniej 80 % gospodarstw domowych jako pierwszy krok na drodze do upowszechnienia inteligentnych sieci w UE, a w

²⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, COM(2011) 650/3.

²⁶ Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu, COM(2011) 144.

komunikacie dotyczącym inteligentnych sieci²⁷ przedstawiono ogólne ramy polityki mającej na celu ich upowszechnienie. Ogólnie rzecz biorąc, **szacuje się, że do 2020 r. UE będzie musiała zainwestować w te sieci 60 mld EUR**, a do 2035 r. – około 480 mld EUR.

Konieczne jest opracowanie właściwych warunków ramowych, aby przemysł mógł rozwijać technologie i zdolności produkcyjne niezbędne do realizacji tych inwestycji²⁸. Jednocześnie UE musi przedstawić normy niezbędne do zapewnienia interoperacyjności inteligentnych sieci w kontekście transgranicznym, jak również zbiór wspólnych minimalnych norm dotyczących liczników i zaawansowanej infrastruktury pomiarowej. Komisja udzieliła już w 2011 r. zlecenia M/490 europejskim organizacjom normalizacyjnym w celu opracowania pierwszego zestawu norm w zakresie inteligentnych sieci do końca 2012 r. Wymieniane są regularnie informacje z podmiotami międzynarodowymi, takimi jak Krajowy Instytut Standaryzacji i Technologii w USA w celu opracowania spójnych norm, tam gdzie jest to możliwe. Nadal istnieje potrzeba utworzenia ogólnych ram dla wprowadzania inteligentnych urządzeń na szerszą skalę, w tym dla efektywniejszego wykorzystywania urządzeń niskiego napięcia. W oparciu o analizę kosztów i korzyści należy opracować kluczowe wskaźniki skuteczności działania na potrzeby zamówień publicznych, by zapewnić uznanie potencjalnych korzyści. Potencjał zintegrowanych, wydajnych i elastycznych instalacji spalania małej mocy można zrealizować poprzez ustalanie w odpowiednim czasie odpowiednich norm emisji. Wreszcie należy rozwijać odpowiednie projekty demonstracyjne w zakresie B+R i innowacji poprzez europejskie inicjatywy przemysłowe dotyczące sieci energetycznych, plan EPSTE, a także europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz inteligentnych miast i społeczności²⁹.

Opierając się na mającym się wkrótce ukazać sprawozdaniu grupy zadaniowej ds. inteligentnych sieci, Komisja określi nowe cele dotyczące wprowadzenia elementów inteligentnych sieci, dokona przeglądu i rozszerzenia zleceń normalizacji, opracuje wskazówki na temat kluczowych wskaźników skuteczności działania oraz określi potencjalne projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania³⁰ dotyczące transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (koniec 2012 r.).

2. Środki towarzyszące

Organy koordynacyjne opisane powyżej lub – w stosownych przypadkach – nowe wyspecjalizowane grupy robocze będą musiały ściśle koordynować swoje działania z przedstawicielami przemysłu i państwami członkowskimi w celu realizacji programów polityki. Grupy te będą miały różną strukturę i czas trwania w zależności od potrzeb danego obszaru działalności. Jednak wszystkie one będą skupiać zainteresowane strony i organy publiczne w celu określenia działań koniecznych do przyspieszenia upowszechniania nowych technologii i inwestycji³¹.

²⁷ COM(2011) 202 z dnia 12 kwietnia 2011 r.

²⁸ Zob. komunikat Komisji COM(2011) 202 „Inteligentne sieci energetyczne: od innowacji do wdrożenia”.

²⁹ Inwestycje w infrastrukturę są również obszarem priorytetowym dla działalności pożyczkowej możliwej dzięki podwyższeniu kapitału EBI.

³⁰ Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, COM(2011) 658.

³¹ Zostaną one utworzone przy pełnym poszanowaniu zasad dotyczących grup ekspertów i innych organów tworzonych przez Komisję (C(2010) 7649 i SEC(2010) 1360).

- Po pierwsze należy jak najszybciej uzgodnić i ogłosić **uproszczone, przewidywalne i stabilne ramy regulacyjne rynku wewnętrznego** w odniesieniu do nowych produktów i usług, w tym odpowiednie normy i certyfikacje. Unijne organy regulacyjne i organizacje normalizacyjne muszą opracowywać na czas przepisy i normy dotyczące nowych technologii przed ich pierwszym wprowadzeniem na rynek – dobrymi tego przykładami są zlecenia normalizacji dla CEN dotyczące pojazdów elektrycznych oraz bioproduktów. Grupy zadaniowe będą zalecać uproszczenie otoczenia regulacyjnego i administracyjnego w odpowiednich obszarach rynkowych, zwłaszcza aby pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom. Państwom członkowskim zalecono także w europejskim semestrze uproszczenie otoczenia regulacyjnego.
- **Rozwój infrastruktury musi być skoordynowany i zsynchronizowany ze wzrostem mocy produkcyjnych.** Na przykład inwestycje w kluczowe sektory infrastruktury energetycznej UE, takie jak inteligentne sieci i magazynowanie energii, mają zasadnicze znaczenie dla upowszechnienia energii odnawialnej, technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz pojazdów elektrycznych i hybrydowych. Warunkiem wstępnym dla rozwoju przemysłowego jest zapewnienie odpowiedniej i wydajnej infrastruktury transportowej, interoperacyjnej logistyki i sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości. Podobnie należy rozwijać w odpowiednim czasie nowe możliwości przemysłu w zakresie technologii produkcyjnych, inwestując w energo- i zasobooszczędne maszyny i urządzenia.
- Po trzecie, konieczna jest **koordynacja na poziomie UE działań w zakresie B+R i innowacji** w celu zapewnienia wdrażania i komercjalizacji technologii w odpowiednim czasie. W szczególności warunkami wstępnymi wdrażania technologii na skalę przemysłową są projekty demonstracyjne mające na celu weryfikację poprawności koncepcji oraz pilotażowe linie produkcyjne. Partnerstwa publiczno-prywatne mogą zapewnić finansowanie takich inicjatyw z funduszy strukturalnych lub w ramach programu „Horyzont 2020” i innych programów unijnych. Można również wykorzystać kapitał wysokiego ryzyka z publicznych, i przede wszystkim prywatnych, źródeł.
- Ponadto Komisja wprowadzi uzupełniające środki w celu zapewnienia **dostępu do niezbędnych umiejętności** potrzebnych do rozwoju tych rynków i pobudzania popytu na nowe innowacje.

Nowe formy pracy przyczynią się do zatrudniania przez przedsiębiorstwa starszych pracowników oraz przyciągnięcia do przemysłu wytwórczego wykwalifikowanych osób. Nowe technologie powodują zmianę struktury zatrudnienia i wymaganych umiejętności. Komisja będzie promować **przekształcanie miejsc pracy**, które stymulowałyby nowe formy „aktywnej pracy” i zachęcało do rozwijania nowych umiejętności, w tym e-umiejętności.

Szersze wykorzystanie wzornictwa, a także innych innowacji nietechnologicznych, jest jednym z głównych bodźców do rozwoju produktów wysokiej jakości, zwiększania wydajności i efektywniejszego gospodarowania zasobami. Aby zwiększyć rolę wzornictwa w innowacjach, Europejska Rada Liderów ds. Wzornictwa opracowała szereg wniosków dotyczących m.in.: lepszego dostępu przedsiębiorstw do wzornictwa; promowania innowacji opartych na wzornictwie dla systemów produkcji; promowania kompetencji w zakresie wzornictwa; podniesienia rangi wzornictwa w unijnym systemie badań i innowacji; szerszego stosowania wzornictwa w sektorze publicznym; oraz wyodrębnienia wzornictwa europejskiego na poziomie światowym.

Polityka innowacyjności może z wielokrotnie swój wpływ na wzrost gospodarczy poprzez płynne połączenie wprowadzania nowych technologii i form pracy ze środkami ukierunkowanymi na popyt, takimi jak normalizacja, promowanie upowszechnienia innowacji w globalnych łańcuchach dostaw lub tworzenie zachęt regulacyjnych. Europa ma doświadczenie w zakresie polityki popytowej, czego przykładem jest udana inicjatywa rynków pionierskich, w ramach której opracowano plany działania dotyczące poszczególnych rynków oraz instrumenty polityki popytowej. Niedawno ogłoszono utworzenie pięciu europejskich partnerstw innowacyjnych mających na celu koordynację instrumentów polityki w zakresie popytu i B+R..

W odpowiedzi na wezwanie Rady Europejskiej z marca 2012 r. ważne jest **dalsze promowanie innowacji determinowanych popytem** i tworzenie jak najlepszych warunków dla przedsiębiorców, by mogli skomercjalizować swoje pomysły. Pod koniec 2012 r. Komisja rozpocznie realizację horyzontalnego planu działania w trzech kolejnych etapach, aby zwiększyć popyt na innowacyjne europejskie towary i usługi. Pierwszy etap ma na celu identyfikację rynków, zestawów narzędzi oraz sposobu zarządzania modelami popytowymi. Na kolejnym etapie Komisja, wraz z zainteresowanymi stronami, opracuje strategiczne plany działań ukierunkowanych na popyt w ramach szerszych inicjatyw. Na ostatnim etapie nastąpi realizacja działań określonych w strategicznych planach na etapie drugim. Jednocześnie dzięki nowemu systemowi monitorowania zmierzony zostanie wpływ polityki popytowej i realizacji strategicznych planów działania.

Komisja opracuje i wdroży horyzontalny plan działania, aby zwiększyć popyt na innowacyjne europejskie towary i usługi (od 2012 r.).

Komisja stworzy sieć nauczania o innowacjach w miejscu pracy w Europie, aby promować wydajność i jakość pracy (2013 r.) i wdroży plan działań mających na celu przyspieszenie realizacji polityki w zakresie wzornictwa w innowacjach (od 2012 r.)

W 2013 r. Komisja zainicjuje niezależny przegląd mający na celu ocenę, czy europejski system normalizacyjny jest w stanie dostosować się do szybko zmieniającego się otoczenia i przyczynić się do realizacji strategicznych unijnych celów wewnętrznych i zewnętrznych.

B. Dostęp do rynków

1. Doskonalenie rynku wewnętrznego towarów

Rynek wewnętrzny towarów stanowi 75 % handlu wewnątrz UE i posiada ogromny niewykorzystany potencjał w zakresie zwiększania konkurencyjności UE i wzrostu gospodarczego. Jest on ważnym narzędziem realizacji wysoce konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej. Głęboki wpływ na procesy wytwarzania mają zwłaszcza globalizacja, specjalizacja i innowacje, natomiast coraz bardziej zacierają się różnice między „produktami” a „usługami”. Proces ten może jednak stwarzać nowe przeszkody i trudności. Za tymi zmianami muszą zatem podążać przepisy i procedury dotyczące jednolitego rynku. Dwadzieścia lat po określeniu strategii z 1992 r. szeroki zakres produktów nadal pozostaje niezharmonizowany, a klauzule wzajemnego uznawania nie zawsze są prawidłowo stosowane w ustawodawstwach państw członkowskich. W przyszłym roku Komisja przeprowadzi krytyczną ocenę dorobku w zakresie produktów przemysłowych, w tym analizę i szeroko zakrojone konsultacje, oraz przedstawi plan działań mających na celu reformę rynku wewnętrznego wyrobów przemysłowych.

Konieczny jest dalszy postęp w kierunku pełnego włączenia w rynek wewnętrzny niektórych sektorów, takich jak **bezpieczeństwo i obrona**. Pomimo wdrożenia pakietu dotyczącego obronności sektor obronny nadal zachowuje silnie krajowy charakter i w związku z tym nie jest w stanie uzyskać ewentualnych korzyści skali, które są konieczne, aby poprawić konkurencyjność i rentowność. W przygotowaniu są dalsze inicjatywy w zakresie badań i innowacji na poziomie UE w dziedzinie ochrony cywilnej. Grupa zadaniowa ds. obrony bierze udział w opracowaniu kompleksowej strategii na rzecz wiodącej światowej roli przemysłu obronnego, konkurencyjnego zarówno w Europie, jak i poza nią. Podobnie duży potencjał wzrostu gospodarczego posiadają produkty i usługi oparte na danych satelitarnych, należy więc zachęcać do wprowadzania ich na rynek i je wspierać.

W 2010 r. w ramach strategii na rzecz inteligentnych regulacji³² Komisja opracowała **kontrole sprawności** w celu oceny ogólnych ram regulacyjnych w danym obszarze polityki. Kontrole te zostały przewidziane w celu identyfikowania nadmiernych obciążeń administracyjnych, w celu badania nakładających się na siebie uregulowań, luk i niespójności oraz w celu oceny skumulowanego wpływu prawodawstwa. Ustalenia z tych kontroli służą jako podstawa dla decyzji politycznych dotyczących przyszłości odpowiednich ram regulacyjnych. W toku są kontrole sprawności w określonych obszarach polityki, takich jak informowanie pracowników i konsultacje z nimi, homologacja typu pojazdów silnikowych i polityka UE w zakresie ochrony wód słodkich. Jednakże nie zrealizowano jeszcze ambitnego planu dokonania przeglądu głównych obszarów polityki wpływających na jeden konkretny sektor gospodarki. Komisja będzie zatem przeprowadzać pilotażowe horyzontalne kontrole sprawności sektorów. Pierwsze dwie kontrole tego rodzaju będą dotyczyć **sektora rafinacji ropy naftowej i sektora aluminium**. Oba sektory mają kluczowe znaczenie dla łańcucha wartości w przemyśle UE, lecz pilnie wymagają nowych inwestycji w świetle zaciętej międzynarodowej konkurencji. Kontrole sprawności ukierunkowane będą na realizację i wzajemne oddziaływanie tych kierunków polityki, które są najważniejsze dla konkurencyjności tych sektorów³³. Planowane są kontrole sprawności w zakresie innych produktów przemysłowych.

Bariery administracyjne i regulacyjne dla rynku wewnętrznego powstają również w obszarach polityki regulowanych przez państwa członkowskie; są nimi na przykład przepisy techniczne, odmowy stosowania **zasad wzajemnego uznawania i rozbieżności między 27 różnymi systemami przepisów podatkowych**. Wstępna analiza projektów przepisów technicznych może zapobiec pojawianiu się barier regulacyjnych. Dokładnie taki jest cel ustanowionej w dyrektywie 98/34/WE³⁴ procedury powiadamiania, zgodnie z którą projekty aktów prawnych zawierających przepisy techniczne dotyczące produktów i usług społeczeństwa informacyjnego należy przekazywać Komisji przed ich przyjęciem. Zapobiegawczy charakter tej procedury pozwolił uniknąć wielu naruszeń zasad swobodnego przepływu towarów. Wspomnianą procedurę powiadamiania można jednak także stosować w celu podnoszenia jakości prawodawstwa krajowego – zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa i dzięki analizie porównawczej (benchmarkingowi). Tkwiący w niej potencjał można dodatkowo wykorzystać, zalecając państwom członkowskim stosowanie testu konkurencyjności w ramach krajowych ocen skutków.

³² „Inteligentne regulacje w Unii Europejskiej”, COM(2010) 543 z dnia 8 października 2010 r.

³³ Np. oceny dokonane przez państwa członkowskie przedstawione w dniu 15 maja 2012 r. podczas zorganizowanych przez Komisję obrad okrągłego stołu w sprawie sektora rafinacji w UE odnośnie do łącznego wpływu polityk UE w zakresie rafinacji.

³⁴ Dyrektywa 98/34/WE ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego.

„**Produkty i usługi ekologiczne**” stanowią dynamiczny, innowacyjny i rosnący rynek. Jednak równoległe opracowywanie różnych, często niespójnych, przepisów technicznych i systemów oznakowywania w państwach członkowskich i w drodze inicjatyw prywatnych może prowadzić do dezorientacji konsumentów i powstawania przeszkód dla swobodnego przepływu tych produktów i usług na całym rynku wewnętrznym. Komisja bada najlepsze możliwe sposoby objęcia „produktów i usług ekologicznych” rynkiem wewnętrznym, w tym poprzez ocenę oddziaływania na środowisko³⁵.

Brak koordynacji między państwami członkowskimi w sprawie metodyki i kryteriów dotyczących podejmowania decyzji w sprawie **ustalania cen i zasad refundacji produktów leczniczych** jest przyczyną nierówności i opóźnień w dostępie do leków innowacyjnych. Chociaż problem ten jest częściowo rozwiązywany dzięki dyrektywie w sprawie przejrzystości i pracom nad oceną technologii medycznych, to w celu zapewnienia konkurencyjności i długoterminowej rentowności unijnego przemysłu farmaceutycznego potrzebny jest szerzej zakrojony polityczny program strategiczny i plan działania.

Istnieje wciąż możliwość usprawnienia unijnych ram **nadzoru nad rynkiem**. Dyrektywę w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów stosuje się do wszystkich produktów konsumpcyjnych, zarówno zharmonizowanych, jak i niezharmonizowanych, natomiast przepisy dotyczące nadzoru nad rynkiem, które są obecnie zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008 oraz w prawodawstwie sektorowym, mają zastosowanie w odniesieniu do produktów zharmonizowanych, czy to konsumpcyjnych, czy przemysłowych. Zarówno wśród organów krajowych, jak i podmiotów gospodarczych mogą zatem powstać nieporozumienia co do tego, który system ma zastosowanie. W opracowywanym nowym wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie nadzoru nad rynkiem wszystkie te przepisy z zakresu nadzoru nad rynkiem zostałyby połączone, a niedostatki obecnych ram prawnych – usunięte.

Nadzór nad rynkiem chroni obywatele europejskich przed produktami niespełniającymi wymogów (np. stwarzającymi zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa) oraz zapewnia sprawiedliwe warunki wymiany handlowej. Sprawowanie kontroli nad rynkiem wewnętrznym odbywa się na poziomie krajowym, a państwa członkowskie odpowiadają zarówno za nadzór, jak i egzekwowanie przepisów. Zwłaszcza nadzór stanowi ogromne zadanie. Istnieją dowody słabego nadzoru nad rynkiem w odniesieniu do niektórych produktów, takich jak dobra inwestycyjne wytwarzane przez europejski przemysł maszynowy³⁶. Dla wzmocnienia ogólnoeuropejskiego nadzoru nad rynkiem oraz zacieśnienia współpracy i wzajemnej pomocy konieczny jest wieloletni plan działania w zakresie nadzoru nad rynkiem. Utrudni on bardzo życie nieuczciwym przedsiębiorcom oraz przyczyni się do dalszej integracji jednolitego rynku produktów zgodnych z wymaganiami i bezpiecznych. Podmioty gospodarcze postępujące odpowiedzialnie nie będą dzięki temu więcej zmuszone do działania w niekorzystnych warunkach konkurencji.

Ponieważ granica między usługami a towarami staje się mniej precyzyjna, bariery w handlu usługami w coraz większym stopniu utrudniają bezpośrednio handel towarami. Zwłaszcza usługi dla przedsiębiorstw mają zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności przemysłowej i innowacji. Są one szczególnie istotne dla MŚP, które w większym stopniu niż duże przedsiębiorstwa uzależnione są od kupowania usług na rynku.

³⁵ Wniosek dotyczący oceny oddziaływania na środowisko ogłoszony w Akcie o jednolitym rynku zostanie przedstawiony w komunikacie Komisji w 2013 r.

³⁶ Konferencja DG ENTR na temat nadzoru nad rynkiem i maszyn, 24 listopada 2011 r.: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/machinery/market-surveillance/index_en.htm

Do końca 2012 r. Komisja przyjmie pakiet dotyczący bezpieczeństwa produktów i nadzoru nad rynkiem, składający się ze zmienionej dyrektywy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nowego rozporządzenia w sprawie nadzoru nad rynkiem oraz komunikatu w sprawie wieloletniego planu działania w zakresie nadzoru nad rynkiem na lata 2012-15.

Komisja dokona oceny stanu dorobku prawnego w dziedzinie produktów przemysłowych jako całości, z myślą o opracowaniu harmonogramu reformy rynku wewnętrznego wyrobów przemysłowych (2013 r.).

Komisja przeprowadzi „kontrole sprawności” w sektorach produkcji aluminium i rafinacji ropy naftowej, koncentrując się na realizacji i interakcji tych obszarów polityki, które są najważniejsze dla konkurencyjności.

Komisja opracuje kompleksową strategię mającą na celu wspieranie konkurencyjności przemysłu obronnego i zwiększenie efektywności rynku obrony. Odpowiedni komunikat spodziewany jest w kwietniu 2013 r.

Komisja przedstawi dodatkowe inicjatywy sprzyjające integracji rynku wewnętrznego w dziedzinie bezpieczeństwa i przestrzeni kosmicznej.

Komisja będzie dodatkowo wykorzystywać możliwości, jakie stwarza procedura ustanowiona w dyrektywie 98/34/WE, jako instrument polityki przemysłowej oraz pomoc w formułowaniu przyszłych priorytetów legislacyjnych UE, zwłaszcza w celu skłonienia państw członkowskich do wprowadzenia oceny skutków i testu konkurencyjności na etapie opracowywania projektów w krajowym procesie legislacyjnym.

Komisja zainicjuje polityczny program strategiczny na rzecz wzmocnienia konkurencyjności przemysłu farmaceutycznego.

Do końca 2012 r. utworzona zostanie grupa wysokiego szczebla ds. usług dla przedsiębiorstw. Na podstawie sprawozdania tej grupy Komisja do 2014 r. opracuje program przyszłych prac zawierający zalecenia polityczne.

2. Wspieranie przedsiębiorczości w celu zdynamizowania rynku wewnętrznego

Pomimo tego, że ponad jedna trzecia nowych miejsc pracy powstaje w małych, szybko rozwijających się firmach, małe firmy w UE nie rozwijają się tak szybko jak w USA³⁷. W ramach planu działań w dziedzinie przedsiębiorczości, w oparciu o program Small Business Act, wspierany będzie rozwój nowych firm, ułatwiane przenoszenie własności przedsiębiorstw, udzielane wsparcie dla przedsiębiorstw we wczesnej fazie rozwoju, a także opracowywane będą skuteczne procedury upadłościowe, dzięki którym przedsiębiorcy uzyskają „drugą szansę”.

Przedsiębiorcy muszą wykorzystać pełen potencjał jednolitego rynku cyfrowego w UE, co do którego oczekuje się, że do 2016 r. będzie rósł o 10 % rocznie³⁸. Komisja umieściła rozwój

³⁷ Albert Bravo-Biosca, „The dynamics of Europe’s industrial structure and the growth of innovative firms” (Dynamika europejskiej struktury przemysłowej i rozwój innowacyjnych firm), konferencja JRC w Sewilli, październik 2011 r.

³⁸ Boston Consulting Group, „The internet economy in the G-20” (Gospodarka internetowa w grupie G-20), marzec 2012 r.

internetu i technologii cyfrowych w centrum strategii „Europa 2020”, czego wyrazem jest **Europejska agenda cyfrowa**³⁹ i inicjatywy przewodnie w ramach polityki przemysłowej. W polityce UE przewidziano warunki ramowe dla jednolitego rynku cyfrowego, w tym podstawę prawną dla handlu elektronicznego (dyrektywa 2000/31/WE)⁴⁰. W przyszłości wspólne europejskie przepisy dotyczące sprzedaży zawierać będą jednolite zasady odnoszące się do transgranicznej sprzedaży internetowej, a wymiar cyfrowy stanowi kluczowy element strategii Europejskiego programu na rzecz konsumentów⁴¹.

Państwa członkowskie i Komisja muszą przyczynić się do przyspieszenia pełnej realizacji jednolitego rynku cyfrowego. Państwa członkowskie muszą uprościć procedury rejestracji dotyczące VAT i stworzyć system kompleksowej jednorazowej rejestracji elektronicznej, aby ułatwić transgraniczny handel cyfrowy prowadzony przez małe przedsiębiorstwa. Europejska Sieć Przedsiębiorczości zapewni szkolenia i dostarczy tym MŚP, które chcą prowadzić działalność gospodarczą przez internet, informacji o ich obowiązkach związanych ze sprzedażą transgraniczną. Wytyczne i znaki jakości dotyczące **umiejętności cyfrowych** umożliwiłyby ustalenie wspólnie uzgodnionego zestawu umiejętności dla placówek kształcenia i szkolenia zarówno na poziomie UE, jak i państw członkowskich. Normy i wytyczne mają podstawowe znaczenie dla interoperacyjności cyfrowej w łańcuchach dostaw.

Nie wystarczy jednak jedynie opracować warunki ramowe i zachęcać przedsiębiorców do wykorzystywania jednolitego rynku cyfrowego. Aby odnieść sukces, Europa musi również wyzwolić przedsiębiorczość cyfrową.

Komisja przedstawi wniosek dotyczący planu działań w dziedzinie przedsiębiorczości, w którym określone zostaną zalecenia dla państw członkowskich dotyczące poprawy warunków ramowych i środków wspierania przedsiębiorczości (listopad 2012 r.), wprowadzone także zostaną dodatkowe środki służące propagowaniu stosowania technologii cyfrowych i handlu elektronicznego. W pierwszym kwartale 2013 r. Komisja zaproponuje również ukierunkowane działania mające na celu wsparcie przedsiębiorców internetowych w UE.

3. Rynek wewnętrzny technologii, jednolity patent i ochrona praw własności intelektualnej

Prawa własności intelektualnej mają zasadnicze znaczenie dla innowacji i wzrostu, ponieważ zapewniają ochronę tym firmom, które inwestują w badania i rozwój. Premiując kreatywność i wynalazczość oraz chroniąc firmy i innowacje przed bezprawnym przywłaszczeniem i wykorzystaniem wiedzy technicznej, prawa te są kluczowym elementem systemu innowacji i tworzą podstawę wszelkich transferów technologii. Konieczne jest dopilnowanie, by ramowe zasady w zakresie własności intelektualnej służyły potrzebom nowej gospodarki, zwłaszcza otwartemu i prowadzonemu w duchu współpracy rozwojowi innowacji.

³⁹ COM(2010) 245.

⁴⁰ COM(2011) 942, „Spójne ramy na rzecz wzmocnienia zaufania na jednolitym rynku cyfrowym handlu elektronicznego i usług online”. Zob. również COM(2011) 942 final, „Spójne ramy na rzecz wzmocnienia zaufania na jednolitym rynku cyfrowym handlu elektronicznego i usług online”.

⁴¹ COM(2012) 225, „Europejski program na rzecz konsumentów – Zwiększanie zaufania i pobudzanie wzrostu gospodarczego”.

Wprowadzenie **jednolitego patentu** i opracowanie **jednolitego systemu sądowego rozstrzygnięcia sporów patentowych** w Europie pozwoli zmniejszyć koszty⁴² i rozdrobnienie ochrony patentowej na jednolitym rynku, eliminując tym samym zbędne koszty postępowania sądowego i zwiększając pewność prawa. Ponadto do końca 2014 r. dostępna będzie bezpłatna funkcja tłumaczenia automatycznego⁴³ we wszystkich językach europejskich. Wynalazcy starający się o ochronę patentową dysponują środkami umożliwiającymi przyspieszenie procedury aż do momentu przyznania patentu. Inicjatywy oparte na wykorzystaniu pracy innych urzędów, jak również międzynarodowa harmonizacja prawa patentowego materialnego (obejmująca ogólnoeuropejski zharmonizowany okres karencji, który ma być uzgodniony wraz z wszystkimi powiązаныmi z nim kwestiami) mogą dodatkowo wzmocnić system patentowy na dłuższą metę i przyczynić się do dodatkowego zmniejszenia kosztów.

W celu uzupełnienia systemu patentowego można wykorzystać inne instrumenty. Jednym z nich jest optymalizacja stosowania i ochrony tajemnicy handlowej. Nie wszystkie elementy procesu innowacji da się opatentować, lecz wyniki tego procesu mogą zasługiwać na ochronę przed przywłaszczeniem. Chociaż niektóre wynalazki można opatentować, firmy mogą być zdania, że są one lepiej chronione dzięki tajemnicy handlowej. Innowatorzy mogą zatem czasami decydować się na ochronę innowacji (i zysków z innowacji) po prostu poprzez zachowywanie tajemnicy handlowej. Nie ma przepisów UE w sprawie ochrony tajemnicy handlowej – ta dziedzina jest regulowana na poziomie krajowym. Są jednak znaczne różnice w przepisach krajowych dotyczących charakteru i zakresu ochrony tajemnicy handlowej, jak również w odniesieniu do środków dochodzenia roszczeń i środków odwoławczych. Komisja bada, czy istniejące różnice w podejściu krajowym mogą powodować powstanie barier i kosztów transakcyjnych dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, zwłaszcza dla MŚP.

Firmy nienotowane na rynku regulowanym podlegają krajowym regułom rachunkowości wynikającym z transpozycji czwartej dyrektywy o rachunkowości. Mimo że dyrektywa ta pozwala państwom członkowskim na ustanowienie reguł w tym zakresie, brak jest obecnie powszechnego uznania wartości patentów i innych praw własności intelektualnej, w szczególności w sprawozdaniach finansowych MŚP. Przedsięwzięte zostaną kroki w celu zbadania sposobów, które umożliwiłyby firmom uzyskanie skutecznego uznania **wartości ich patentów**, także w ich sprawozdaniach finansowych, oraz w celu zbadania potencjalnych korzyści pod względem dostępu do finansowania, wynikających z takiego rozszerzenia zakresu ujawniania informacji. Coraz większego znaczenia nabierają ponadto systemy ubezpieczeń od kosztów postępowania sądowego w sprawach dotyczących własności intelektualnej.

Skuteczny system praw własności intelektualnej musi obejmować zabezpieczenia „ex ante” i środki egzekucyjne „ex post” wobec tych, którzy nie przestrzegają reguł. Pułapki patentowe, „szantaż patentowy”, wojny patentowe i naruszenia praw, o których mowa (takie jak podrabianie i piractwo), działają bezpośrednio na szkodę poszkodowanych i podważają zaufanie do systemu praw własności intelektualnej.

⁴² Obniżka kosztów rejestracji i tłumaczenia związanych z uzyskaniem ochrony patentowej w Europie wyniesie do 80 %.

⁴³ Zob. „Patent Translate”, <http://www.epo.org/searching/free/patent-translate.html>.

Szybki rozwój technologiczny w branżach mających znaczenie dla całej gospodarki prowadzi do zagrożeń, które mogą wynikać z „gąszczy patentowego”⁴⁴ i „pułapek patentowych”⁴⁵. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że **gąszcz patentowy występuje w 9 spośród 30 obszarów technologii**. Skuteczny i proporcjonalny system regulacyjny mógłby sprzyjać powstawaniu różnych sprzyjających konkurencji rozwiązań w zakresie wzajemnego licencjonowania lub grupowania patentów, stanowiących skuteczne rynkowe instrumenty ograniczania tych zagrożeń. W ramach tego systemu regulacyjnego Komisja będzie aktualizować swe zasady dotyczące porozumień o transferze technologii. Można ponadto prowadzić dalsze prace nad istniejącymi zabezpieczeniami, takimi jak udzielanie licencji na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach (FRAND). Bliższa współpraca i wymiana informacji między urzędami patentowymi i organizacjami normalizacyjnymi, stanowiąca uzupełnienie istniejących zabezpieczeń, mogłaby przynieść znaczne usprawnienia w krótkiej perspektywie czasowej.

Zagrożeniem dla praw własności intelektualnej jest stale rosnąca skala **podrabiania i piractwa** produktów. Sprawozdania Komisji na temat zajęć celnych na granicach UE pokazują, że liczba zajęć i spraw znacznie wzrosła od 2000 r. Prawa własności intelektualnej, których nie da się wyegzekwować, nic nie znaczą. Dlatego od 2004 r. funkcjonują minimalne wspólne ramy regulujące egzekwowanie praw własności intelektualnej na drodze cywilnej (dyrektywa 2004/48/WE), pozwalające na wystąpienie z powództwem nie tylko przeciwko osobom bezpośrednio naruszającym te prawa, ale również przeciwko pośrednikom (internetowym i nieinternetowym), których usługi są wykorzystywane przez osobę trzecią w celu naruszenia. Ramy te, które są obecnie przedmiotem przeglądu, umożliwiają podmiotom praw wszczęcie postępowania, jeśli ich prawa własności intelektualnej zostały naruszone.

W uzupełnieniu do kroków, środków odwoławczych i sankcji przewidzianych prawem podejście oparte na zasadzie dobrowolności i współpracy, którego wyrazem jest np. obserwatorium UE ds. naruszeń praw własności intelektualnej⁴⁶, mogłoby w bardzo pragmatyczny sposób ułatwić walkę z podrabianiem i piractwem. Również protokół ustaleń w sprawie sprzedaży podrabianych towarów za pośrednictwem internetu⁴⁷ okazał się skutecznym sposobem ograniczania sprzedaży podróbek przez internet.

- *Komisja bada bardzo niekompletne ramy prawne w zakresie ochrony tajemnicy handlowej i pracuje nad ewentualnymi wariantami, które pozwoliłyby podmiotom gospodarczym i badawczym na efektywne i mniej kosztowne inwestycje w cenną wiedzę i informacje, ich licencjonowanie, transfer i dzielenie się nimi na całym rynku wewnętrznym.*

- *Komisja rozważy najodpowiedniejsze metody wyceny, jak również związek między rynkiem praw własności intelektualnej a właściwą wyceną i ujawnianiem praw własności*

⁴⁴ Przypadki tzw. „gąszczy patentowej” mają miejsce, gdy znaczna liczba patentów należących do różnych właścicieli odnosi się do tego samego produktu. Kumulacja opłat licencyjnych jest wynikiem istnienia niezależnych od siebie opłat za korzystanie z praw chronionych tymi uzupełniającymi się patentami. „Gąszcz patentowy” jest powszechnym zjawiskiem w technologii komunikacyjnej, w dziedzinie półprzewodników i maszyn elektrycznych, w optyce i technologii medycznej.

⁴⁵ „Pułapki patentowe” mają miejsce, gdy uczestnik procedury stanowienia norm dopiero po przyjęciu danej normy ujawnia, że posiada patenty lub zgłoszenia patentowe w odniesieniu do technologii objętej tą normą, a następnie odmawia udzielenia licencji na korzystanie z tych patentów lub udziela jej wyłącznie na niesprawiedliwych, nierozsądnych lub dyskryminujących warunkach.

⁴⁶ Rozporządzenie (UE) nr 386/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 r. (Dz.U. L 129 z 16.5.2012, s. 1).

⁴⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/ipenforcement/stakeholders/index_en.htm#maincontentSec2

intelektualnej w rachunkowości, korzystając z wniosków, które grupa ekspertów zajmująca się tymi kwestiami przedstawi w 2013 r.

- Komisja rozważy środki, które mogą przyczynić się do zwiększenia przejrzystości i poprawić traktowanie praw własności intelektualnej w działalności normalizacyjnej.
- Komisja będzie wspierać współpracę urzędów patentowych z organizacjami zajmującymi się stanowieniem norm, w tym poprzez takie inicjatywy jak analiza sytuacji patentowej i konsolidacja baz danych.
- Rada i Parlament Europejski powinny jak najszybciej przyjąć nowe rozporządzenie (uchylające rozporządzenie (WE) nr 1383/2003) w sprawie egzekwowania przepisów celnych.

4. Rynki międzynarodowe

Unia Europejska jest jedną z głównych potęg handlowych świata, lecz gospodarka światowa szybko się zmienia i staje się coraz bardziej wielobiegunowa. Główne gospodarki wschodzące (zwłaszcza Brazylia, Rosja, Indie i Chiny) nadal szybko się rozwijają, a większość tych krajów wprowadziła ambitną politykę przemysłową z silnym naciskiem na technologie i innowacje w przemyśle w celu przejścia na „wyższy szczebel jakości” i w stronę bardziej ekologicznej produkcji. Istnieje również niepokojąca tendencja do uciekania się do środków protekcyjnych i dyskryminacyjnych praktyk⁴⁸.

Komisja pracuje nad otwarciem rynków i połączeniem Europy z głównymi źródłami i regionami światowego wzrostu. Komisja nadal będzie dążyć do realizacji **ambitnego programu w dziedzinie handlu i inwestycji**⁴⁹, w duchu wzajemności i wzajemnych korzyści, jak również kompleksowego programu egzekwowania zobowiązań, koncentrując się w szczególności na kwestii dostępu do rynku, likwidowaniu barier, otwarciu rynku zamówień publicznych, zapewnieniu skutecznego egzekwowania zasad handlu (np. związanych z subsydiami), najwyższych standardach ochrony inwestycji międzynarodowych i pełnej ochronie praw własności intelektualnej. Konsekwentne stosowanie testu konkurencyjności w ramach oceny skutków na początku negocjacji handlowych i inwestycyjnych oraz przedstawianie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie kompleksowej analizy po zakończeniu negocjacji przyczyni się do optymalizacji wpływu umów o wolnym handlu na przemysł i na gospodarkę UE.

Procedura powiadamiania określona w Porozumieniu WTO w sprawie barier technicznych w handlu (TBT) jest bardzo skutecznym narzędziem poprawy dostępu do rynku, lecz zainteresowane strony, zwłaszcza MŚP, nie wykorzystują jej dostatecznie. Komisja dopilnuje, by informacje z zakresu TBT na temat wymogów dotyczących dostępu do rynku były bardziej dostępne, i sprawi, że procedura będzie lepiej znana i bardziej dostępna dla zainteresowanych stron.

Zgodnie z postanowieniami traktatu lizbońskiego rozwijana jest **kompleksowa polityka dotycząca inwestycji międzynarodowych**⁵⁰ poprzez połączenie negocjacji dwustronnych, dialogu z kluczowymi partnerami i aktywnego uczestnictwa w forach międzynarodowych.

⁴⁸ COM(2012) 70, „Sprawozdanie w sprawie barier w handlu i inwestycjach – 2012 r.”.

⁴⁹ COM(2010) 612, „Handel, wzrost i polityka światowa”. Zob. również SWD(2012) 219.

⁵⁰ COM(2010) 343, „W kierunku kompleksowej europejskiej polityki dotyczącej inwestycji międzynarodowych”.

Powinna ona doprowadzić do poprawy dostępu do głównych rynków i ustanowienia wysokich standardów ochrony inwestycji unijnych w państwach trzecich i zapewnić równe warunki działania dla przedsiębiorstw unijnych. Jednocześnie podstawowe znaczenie ma utrzymanie otwartego i niedyskryminacyjnego otoczenia, aby dodatkowo zwiększyć atrakcyjność inwestowania w UE⁵¹, zwłaszcza w odniesieniu do bezpośrednich zagranicznych inwestycji od podstaw, które są źródłem wzrostu i tworzą miejsca pracy, a także w stosownych przypadkach zwiększenie przejrzystości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w UE.

Aby zapewnić dostęp do surowców, jak również do swoich inicjatyw z zakresu polityki handlowej⁵², Komisja będzie nadal rozwijać swą „**dyplomację surowcową**”⁵³ i lepiej ukierunkuje współpracę regulacyjną w tej dziedzinie. Wśród docelowych regionów i krajów znajdują się Grenlandia⁵⁴, śródziemnomorskie kraje partnerskie, państwa Kaukazu Południowego, Ameryka Łacińska, Afryka i Azja.

Aby zwiększyć udział unijnych MŚP działających na poziomie międzynarodowym (szacowany obecnie na 13 %), przedsiębiorstwa unijne powinny mieć lepsze wsparcie i pomoc w procesie ich umiędzynarodowienia. Prowadzone przez Komisję w państwach trzecich „**misje na rzecz wzrostu**” z udziałem przedstawicieli przemysłu unijnego oraz MŚP, których to misji nie należy mylić z tradycyjnymi działaniami z dziedziny promowania handlu, mogą odegrać pozytywną rolę w tworzeniu wspólnych ram współpracy w zakresie polityki dotyczącej przemysłu i MŚP oraz przyczynić się do rozwoju stosunków handlowych.

UE pracuje nad przeglądem strategii egzekwowania praw własności intelektualnej w państwach trzecich, co stanowi główny element jej inicjatyw w dziedzinie zwalczania podrabiania. W związku z powyższym, aby chronić aktywa intelektualne MŚP na głównych rynkach zagranicznych, Komisja bezpośrednio wspiera MŚP przy pomocy Punktów Informacyjnych IPR (tj. ds. własności intelektualnej) dla MŚP oraz przyjaznych dla użytkownika narzędzi internetowych, takich jak prowadzony wspólnie przez UE i USA transatlantyczny portal dotyczący praw własności intelektualnej. Zwiększona także zostanie skuteczność unijnych struktur wspierania przedsiębiorczości w państwach trzecich.

Komisja będzie ponadto wspierać działania zewnętrzne wewnętrznymi inicjatywami oraz dążyć do tego, aby obszary polityki i inicjatywy regulacyjne na jednolitym rynku oraz priorytety zewnętrzne wspierały się nawzajem, unikając takiego podejścia do kwestii regulacyjnych, które powodowałoby zakłócenia w handlu.

Komisja:

- *podejście działania na rzecz rozpowszechnienia wiedzy o procedurze powiadamiania o barierach technicznych w handlu i uczynienia jej bardziej dostępną dla przemysłu, zwłaszcza dla MŚP,*

⁵¹ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie atrakcyjności inwestowania w Europie.

⁵² DG ds. Handlu, „Polityka handlowa UE w dziedzinie surowców. Drugie sprawozdanie z działalności”.

⁵³ W tej dziedzinie Komisja opracowuje także inne inicjatywy, takie jak tzw. sprawozdawczość w podziale na poszczególne państwa.

⁵⁴ List intencyjny w sprawie współpracy z Grenlandią w dziedzinie zasobów mineralnych podpisano w czerwcu 2012 r. – „Kształtowanie polityki realizowanej przez Unię Europejską w regionie Arktyki”, JOIN(2012) 19 final.

- *będzie dalej rozwijać „dyplomację surowcową” w ukierunkowany sposób i w pełni zrealizuje strategię umiędzynarodowienia MŚP⁵⁵,*
- *będzie wspierać egzekwowanie praw własności intelektualnej w państwach trzecich i rozbuduje narzędzia służące ochronie na rynkach międzynarodowych tego rodzaju praw przysługujących MŚP, w tym poprzez inicjatywy w zakresie punktów informacyjnych IPR dla MŚP w regionach ASEAN i Mercosur, oraz zwiększy skuteczność unijnych struktur wspierania przedsiębiorczości w państwach trzecich poprzez powiązanie ich z Europejską Siecią Przedsiębiorczości,*
- *będzie nadal propagować międzynarodową współpracę regulacyjną i zbliżenie przepisów, w szczególności w stosunkach z państwami sąsiadującymi, w celu działania na rzecz tworzenia rynków na nowe produkty i technologie oraz po to, by sprawić, aby inicjatywy w zakresie jednolitego rynku i priorytety zewnętrzne wspierały się wzajemnie.*

C. Dostęp do źródeł finansowania i rynków kapitałowych

Ożywienie gospodarcze i przyszły rozwój europejskiego przemysłu zależy od dostępności kapitału potrzebnego do przeprowadzenia inwestycji niezbędnych dla wprowadzenia nowych technologii i wyposażenia służących zwiększeniu naszej konkurencyjności. Niestety przeprowadzone przez Komisję konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz sondaże jasno wskazują, że **dostęp do rynków kapitałowych i kredytu stanowi poważny problem dla przedsiębiorstw europejskich.**

Słaby popyt na kredyty jest częściowym wyjaśnieniem niskiego obecnie poziomu pożyczek bankowych, ale ograniczenia po stronie podaży mają także bardzo duże znaczenie⁵⁶. Niezbędne delewarowanie i restrukturyzacja sektora bankowego prawdopodobnie opóźnią poprawę sytuacji w zakresie pożyczek bankowych. Problem ten jest szczególnie poważny dla MŚP. Według przeprowadzonego przez EBC kwietniowego „sondażu nt. dostępu MŚP do finansowania” MŚP zgłaszają wyższe wskaźniki odrzucenia wniosków o pożyczki (13 %, w porównaniu z 10 %).

Większość europejskich firm przemysłowych uzależniona jest w dużym stopniu od kredytu bankowego. W USA kapitalizacja zarówno dłużnych papierów wartościowych, jak i rynku giełdowego przekracza całkowitą wielkość aktywów bankowych. Rachunki dłużne rynku kapitałowego służące finansowaniu korporacyjnemu stanowią w Europie zaledwie 7 % PKB, w porównaniu do 35 % w USA⁵⁷. Ta strukturalna cecha gospodarki UE sprawia, że przemysł unijny jest bardziej wrażliwy na skutki kryzysu bankowego, jeśli wziąć pod uwagę ograniczoną dostępność alternatywnych źródeł finansowania.

Mając na względzie powyższe uwarunkowania, Komisja proponuje szereg środków mających na celu poprawę dostępności kapitału dla przemysłu. Pierwsza grupa środków zależy od

⁵⁵ COM(2011) 702, „Małe przedsiębiorstwo, wielki świat – nowe partnerstwo na rzecz pomocy MŚP w wykorzystaniu szans na światowych rynkach”.

⁵⁶ W sprawozdaniu EBC na temat integracji finansowej z 2012 r. stwierdza się, że „osłabienie i rozdrobnienie kanałów finansowania banków strefy euro wpłynęło również, za pośrednictwem kanału transmisji, na warunki zaciągania pożyczek oferowane realnej gospodarce”. EBC, sprawozdanie nt. integracji finansowej (Financial Integration Report), kwiecień 2012 r., s. 57.

⁵⁷ Standard & Poor’s, „The Credit Overhang” (Nawis kredytowy), RatingsDirect, 31 lipca 2012 r., s. 5.

wsparcia ze strony sektora publicznego, natomiast druga grupa obejmuje środki, które mogłyby ułatwić dostęp do rynków kapitałowych.

1. Wsparcie sektora publicznego w celu ułatwienia przemysłowi dostępu do kapitału

Nowe zasady programowania ujęte w **wieloletnich ramach finansowych na lata 2014-20** przyczynią się do uproszczenia i zwiększenia skuteczności instrumentów finansowych mających na celu wspieranie działań innowacyjnych. Możliwość skorzystania z zasobów przydzielonych na program „**Horyzont 2020**” w połączeniu z programem **COSME** ułatwi przejście od rozwoju technologicznego do przemysłowego i rynkowego wykorzystania nowych technologii. Rozwój finansowego instrumentu podziału ryzyka pomoże zmniejszyć zagrożenia dla przedsiębiorstw o wysokim potencjale wzrostu.

Polityka spójności zapewnia zintegrowane podejście mające na celu zaspokojenie potrzeb MŚP, obejmuje wszystkie etapy tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw i jest największym źródłem wsparcia unijnego dla MŚP o łącznej wartości 25 mld EUR bezpośrednio skierowanych do MŚP w obecnym okresie finansowania (2007-13), która to kwota wchodzi w skład 55 mld EUR przeznaczonych na wsparcie przedsiębiorczości w ramach polityki regionalnej. Konkurencyjność MŚP jest także wyraźnym priorytetem, na którym koncentrować się będzie w przyszłości finansowanie polityki spójności. W ramach środków wsparcia bezpośrednie wsparcie finansowe, zarówno w formie dotacji, jak i odnawialnych instrumentów finansowych, łączone jest z usługami doradczymi i pomocniczymi, w tym w dziedzinie szkolenia zawodowego oraz przedsiębiorczości. Celem tych środków jest pomoc MŚP w czerpaniu korzyści z tworzenia sieci kontaktów i klastrów, stworzenie nowych modeli biznesowych i szybsze wprowadzanie nowych pomysłów na rynki lokalne i światowe.

Komisja będzie współpracować z EBI i EFI, aby zapewnić wprowadzenie w życie bardziej wydajnych i skutecznych instrumentów finansowych służących inwestowaniu środków przydzielonych na programy „Horyzont 2020” i COSME.

Państwa członkowskie powinny dopilnować, by skuteczne wykorzystanie środków z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych, udoskonalone dzięki koncepcji „inteligentnej specjalizacji”, przyczyniało się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy poprzez zwiększenie konkurencyjności przemysłu (2013 r.).

W celu ułatwienia dostępu do finansowania⁵⁸ Komisja uruchomi jeden wspólny portal, gdzie będzie można uzyskać informacje na temat sposobów dostępu do finansowania z różnych programów UE w poszczególnych państwach⁵⁹.

Oprócz tych środków mających na celu osiągnięcie skutków średnio- i długoterminowych szacuje się, że podwyższenie kapitału **Europejskiego Banku Inwestycyjnego** o 10 mld EUR zwiększy zdolność udzielania pożyczek o dodatkowe 60 mld EUR w najbliższej przyszłości.

⁵⁸ COM(2011) 870 final.

⁵⁹ W celu uzyskania dostępu do instrumentów finansowych UE na podanej poniżej stronie internetowej można znaleźć dane banków lub funduszy „venture capital”, które oferują finansowanie w poszczególnych państwach: <http://access2finance.eu>

Co do zasady, około 10-15 mld EUR przeznaczone zostanie dla MŚP, podobna kwota na innowacje, a około 15-20 mld EUR na efektywną gospodarkę zasobami⁶⁰.

W celu przyspieszenia ożywienia i wzrostu gospodarczego:

- *już od 2013 r. zwiększona zostanie zdolność udzielania pożyczek w wyniku podwyższenia kapitału EBI, z wykorzystaniem obecnych mechanizmów udzielania pożyczek przez EBI. Po 2014 r. wprowadzone zostaną nowe instrumenty opracowane dla nowych ram finansowych,*
- *państwa członkowskie powinny w związku z obecnym okresem programowania funduszy strukturalnych obejmującym lata 2007-2013 zbadać wszystkie możliwości skierowania pozostałych zasobów na sześć linii priorytetowych określonych w niniejszym komunikacie oraz zwłaszcza na projekty mające na celu zwiększenie konkurencyjności MŚP,*
- *realizacja planu działania w zakresie dostępu do finansowania pozostaje ważnym priorytetem na poziomie europejskim w celu poprawy dostępu przedsiębiorstw do finansowania. Państwa członkowskie powinny także podjąć działania w celu ułatwienia finansowania na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym,*
- *państwa członkowskie powinny również działać na rzecz usprawnienia systemu finansowania na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym zgodnie z zasadami pomocy państwa.*

2. Dostęp do rynków kapitałowych

Kryzys jeszcze bardziej zmniejszył i tak już ograniczony wybór dostępnych możliwości finansowania dla MŚP oraz przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji. Sekurytyzowany rynek pożyczek dla MŚP jest wciąż w zastoju. Ożywienie tego rynku w warunkach skuteczniejszego nadzoru ostrożnościowego i regulacji służących zachowaniu stabilności rynków finansowych mogłoby przyczynić się do długoterminowego finansowania projektów.

Pogarszające się perspektywy gospodarcze odbiły się również na dostępności kapitału wysokiego ryzyka. Wiele funduszy „venture capital” ogranicza się do aktualnego portfela spółek i stroni od zawierania nowych transakcji. Ze względu na to, że warunki ramowe wciąż nie są wystarczająco korzystne, europejskie fundusze „venture capital” mają nadal w dużej mierze charakter krajowy, są zbyt małe i często nie są w stanie zapewnić napływu projektów inwestycyjnych.

Ułatwienie dostępu do rynków kapitałowych dla MŚP stało się ważnym celem zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym. W grudniu 2011 r. Komisja przyjęła plan działań mający na celu poprawę dostępu do finansowania dla MŚP⁶¹. Oprócz innych środków plan ten obejmuje wnioski dotyczące stworzenia **prawdziwego jednolitego rynku dla funduszy „venture capital” w Europie oraz nowego systemu europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej**, przedstawione przez Komisję w grudniu 2011 r.

⁶⁰ Priorytety kredytowe EBI w powiązaniu z podwyższeniem kapitału: wspólne sprawozdanie Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego dla Rady Europejskiej, dostępne pod adresem <http://www.eib.org/attachments/lending-policy-associated-with-a-capital-increase-final.pdf>.

⁶¹ COM(2011) 870 final.

Porozumienie w sprawie tych wniosków między Radą i Parlamentem Europejskim powinno zostać pilnie zawarte ze względu na znaczenie tych środków dla szybko rozwijających się MŚP.

Oprócz finansowania kapitałowego można uwzględnić inne rodzaje kanałów finansowania⁶². Najbardziej tradycyjnym z nich jest system ofert na rynku niepublicznym, dobrze ugruntowany w USA, umożliwiający sektorom ubezpieczeń i funduszy emerytalnych udostępnienie kapitału bezpośrednio przedsiębiorstwom bez pośrednictwa bankowego. Wśród innych kanałów można wymienić finansowanie łańcucha dostaw, finansowanie oparte na aktywach, faktoring lub dyskontowanie faktur, leasing, finansowanie ze strony „aniołów biznesu” i pożyczki społecznościowe.

Postępy w rozwoju tych możliwości finansowania będą wymagać czasu i uwzględnienia kwestii ostrożnościowych przez organy regulacyjne. Kategorie rynków MŚP zaproponowane ostatnio w zmianach do **dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych** (MiFID) mogłyby okazać się bardzo użyteczne do celów zwiększenia ochrony inwestorów. Tymczasem można szybko wprowadzić pewne elementy w celu przezwyciężenia istniejących przeszkód w działalności transgranicznej. Na przykład można by opracować wytyczne w celu zharmonizowania oceny punktowej MŚP w całej UE. Ułatwiłyby one operacje transgraniczne prowadzone przez MŚP i przedsiębiorstwa o średniej kapitalizacji.

W zielonej księdze na temat finansowania inwestycji długoterminowych w UE, która ma być przedstawiona z końcem 2012 r., Komisja dodatkowo przeanalizuje, w jaki sposób ułatwić i zróżnicować dostęp do finansowania dla MŚP i przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji.

Komisja będzie wspierać wymianę sprawdzonych rozwiązań między państwami członkowskimi, odnoszących się do alternatywnych środków finansowania MŚP oraz przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji. Państwa, w których rynki „venture capital” są nadal bardzo słabo rozwinięte, powinny dokonać przeglądu warunków funkcjonowania funduszy „venture capital” w celu oceny odpowiednich działań, które mogłyby ułatwić dostęp do kapitału własnego firmom o wysokim potencjale wzrostu. Należy również zapewnić odpowiednie zachęty dla „aniołów biznesu”, aby inwestowanie przez te podmioty uczynić atrakcyjnym.

Komisja wzywa Radę i Parlament Europejski do szybkiego przyjęcia wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie europejskich funduszy venture capital⁶³.

W 2012 r. Komisja ukończy badanie przeszkód podatkowych dla transgranicznych inwestycji typu „venture capital” i przedstawi wnioski, w stosownych przypadkach zmierzające do ułatwienia takich inwestycji, a jednocześnie zapobiegające unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od opodatkowania.

⁶² Kilka państw członkowskich już udostępnia MŚP oraz przedsiębiorstwom o średniej kapitalizacji innowacyjne alternatywne środki finansowania. W Niemczech pięć giełd papierów wartościowych przeprowadziło dla przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji 50 emisji obligacji o wartości wynoszącej w poszczególnych przypadkach zwykle od 30 do 100 mln EUR. Dwa nowe rynki alternatywne rozpoczną działalność jesienią br. we Francji i w Szwecji. We Włoszech na rynku papierów o stałym dochodzie nastąpi rozszerzenie możliwości obrotu o wcześniej nienotowane papiery wartościowe. Departament ds. przedsiębiorstw, innowacji i umiejętności w Zjednoczonym Królestwie zainicjował kompleksowy przegląd alternatywnych kanałów finansowania, w tym rynków papierów o stałym dochodzie.

⁶³ COM(2011) 860 final.

D. Kluczowa rola kapitału ludzkiego

1. Sprostanie obecnym wyzwaniom: tworzenie miejsc pracy

Dostosowania na rynku w czasie kryzysu i jego następstwa wymagają ścisłej koordynacji odpowiednich obszarów polityki UE oraz połączonych wysiłków ze strony UE i państw członkowskich. W tym celu państwa członkowskie zostały wezwane przez Komisję⁶⁴ do położenia większego nacisku na politykę tworzenia miejsc pracy, jak wskazano w pakiecie dotyczącym zatrudnienia przedstawionym w kwietniu przez Komisję Europejską. Państwa członkowskie muszą kłaść większy nacisk na politykę tworzenia miejsc pracy, zwłaszcza jeśli chodzi o wykorzystanie potencjału nowych technologii i zielonej gospodarki oraz walkę z bezrobociem młodzieży. Przekształcenie gospodarki według tego wzoru zwiększy konkurencyjność i będzie ważnym źródłem powstawania miejsc pracy, co **jest niezbędne do osiągnięcia wynoszącego 75 % docelowego wskaźnika zatrudnienia w UE do 2020 r. dzięki 17,6 mln mających powstać nowych miejsc pracy.**

Konkurencyjna i skuteczna polityka przemysłowa opiera się również na dynamicznych rynkach pracy, a mobilność pracowników jest podstawową zmienną dostosowawczą w tym procesie. Przekształcenie narzędzia, jakim są Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES), w europejskie narzędzie pośrednictwa pracy i rekrutacji ma na celu ułatwienie dopasowywania umiejętności do potrzeb rynku pracy, pośrednictwa pracy i rekrutacji w UE.

Kryzys pokazał, że w czasach kurczenia się gospodarki wewnętrzna elastyczność może być bardzo skutecznym sposobem utrzymania zatrudnienia i obniżenia kosztów dostosowania, co potwierdziły konsultacje dotyczące zielonej księgi nt. restrukturyzacji⁶⁵, lecz wymaga to wprowadzenia zarówno przez partnerów społecznych, jak i władze publiczne środków ułatwiających bezproblemową zmianę zatrudnienia. Państwa członkowskie powinny starać się realizować dostosowane i zrównoważone reformy przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia, aby zapobiec rozdrobnieniu rynku pracy lub położyć kres nadmiernemu wykorzystywaniu niestandardowych umów i nadużywaniu fikcyjnego samozatrudnienia. Poprawa jakości praktyk zawodowych w Europie ułatwi przejście od edukacji do pracy oraz zwiększy szanse zatrudnienia młodzieży.

W państwach, których rynki pracy okazały się bardziej odporne na kryzys, intensywny dialog społeczny jest zwykłą praktyką. Dlatego ważne jest, aby zaangażować europejskich i krajowych partnerów społecznych w prowadzenie bardziej konsekwentnej wymiany poglądów.

Komisja nakłania państwa członkowskie do przyjęcia ambitnego podejścia i polityki dotyczących tworzenia miejsc pracy, stanowiących część ich krajowych planów zwiększania zatrudnienia.

Reforma sieci Europejskich Służb Zatrudnienia w EOG (EURES) ułatwi zarządzanie potrzebami w zakresie umiejętności i zmiany pracy.

⁶⁴ COM(2012) 173 final, „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu”; COM(2012) 299 final, „Działanie na rzecz stabilności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”.

⁶⁵ „Restrukturyzacja i przewidywanie zmian: wnioski wynikające z ostatnich doświadczeń”, COM(2012) 7.

W 2012 r. powinny zostać ustalone ramowe zasady umożliwiające zaangażowanie partnerów społecznych w kształtowanie polityki zatrudnienia, w tym w zakresie umiejętności i szkoleń, w ramach europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki.

Komisja pracuje nad stworzeniem ram jakości dotyczących praktyk zawodowych, dzięki którym przedsiębiorstwa powinny być zachęcane do oferowania praktyk zapewniających wysokiej jakości treść nauczania, godne warunki pracy i dobrą odskocznnię do wejścia na rynek pracy.

2. Inwestycje w umiejętności i szkolenia towarzyszące zmianom strukturalnym

Powodzenie europejskiego przemysłu będzie zależało od jego zdolności do wykorzystania obecnego i przyszłego potencjału europejskiego kapitału ludzkiego, ze szczególnym naciskiem na sześć priorytetowych obszarów działania określonych w niniejszym komunikacie. Przeprowadzone przez Komisję konsultacje uwidocznily **znaczenie, jakie przemysł przywiązuje do umiejętności służących konkurencyjności**. Grupa ekspertów ds. nowych umiejętności w nowych miejscach pracy⁶⁶ wyraźnie wskazała na potrzebę współpracy instytucji edukacyjnych i szkoleniowych z przemysłem w celu lepszego przewidywania przyszłego zapotrzebowania na umiejętności.

Umiejętności są podstawowym czynnikiem wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i konkurencyjności – stanowią podstawę wydajności i innowacyjności. Europa stoi jednak przed poważnymi wyzwaniami związanymi z podażą umiejętności. Już obecnie **niedopasowanie podaży i popytu**, a w niektórych państwach członkowskich – nawet niedobór wykwalifikowanej siły roboczej, **hamuje wzrost gospodarczy i zatrudnienie**. System edukacyjny musi zapewniać odpowiedni do wykorzystania w przemyśle zestaw umiejętności, zwłaszcza dla absolwentów szkół i uczelni. Inwestycje w szkolenia są również inwestycjami w innowacje, ponieważ wiele zmian technicznych wynika ze stopniowych innowacji wprowadzanych przez wykwalifikowanych pracowników i inżynierów na etapie produkcji⁶⁷. Wstępnym warunkiem koniecznym do inwestowania w nowe umiejętności i szkolenia jest jednak potrzeba dalszego rozwijania narzędzi monitorowania i przewidywania potrzeb i rozbieżności w zakresie umiejętności. Kilka narzędzi jest obecnie opracowywanych w tym celu na poziomie europejskim.

3. Przewidywanie potrzeb dotyczących zatrudnienia i umiejętności oraz zarządzanie restrukturyzacją w przedsiębiorstwach

Przewidywanie potrzeb dotyczących zatrudnienia i umiejętności uważa się za czynnik mający zasadnicze znaczenie dla powodzenia każdej firmy; wpływa ono na konkurencyjność i długoterminowe perspektywy przedsiębiorstw niezależnie od branż przemysłu, w których one działają. W związku z powyższym poprawne przewidywanie i dobrze przygotowane

⁶⁶ „Nowe umiejętności w nowych miejscach pracy: czas na działanie”, sprawozdanie grupy ekspertów ds. nowych umiejętności w nowych miejscach pracy przygotowane przez Komisję Europejską, luty 2010 r., dostępne pod adresem <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=568&langId=pl>

⁶⁷ Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) odgrywa zasadniczą rolę w pielęgnowaniu talentów ponad granicami i wspieraniu innowacji opartych na czynniku ludzkim poprzez trójkąt wiedzy – integrację badań naukowych, szkolnictwa wyższego i biznesu. Dzięki wspólnotom wiedzy i innowacji (WWiI) EIT tworzy nowe ścieżki kariery łączące szkolnictwo wyższe z sektorem prywatnym oraz innowacyjne programy rozwoju zawodowego. Przedsiębiorczość jest podstawowym elementem programów WWiI tworzonych przez EIT, dzięki którym światowej klasy badacze i studenci nabywają wiedzę i nastawienie, które umożliwiają przekształcanie pomysłów w nowe możliwości biznesowe.

restrukturyzacje mogą mieć pozytywny wpływ nie tylko na trwałą konkurencyjność przedsiębiorstw, ale mogą wywołać korzystny efekt rozlewania się na inne rynki i branże, jednocześnie zwiększając ogólne szanse zatrudnienia pracowników i ułatwiając im przejście do nowej pracy. Odpowiedzi na zieloną księgę Komisji pt. „Restrukturyzacja i przewidywanie zmian: wnioski wynikające z ostatnich doświadczeń” potwierdzają, że **przewidywanie ma zasadnicze znaczenie dla inwestycji w kapitał ludzki**, zaś jednym z głównych wyzwań pozostaje określenie potrzeb w zakresie zatrudnienia i umiejętności i poczynienie odpowiednich inwestycji. W szczególności zdolność szybko rozwijających się małych i średnich przedsiębiorstw do przewidywania potrzeb dotyczących zatrudnienia i umiejętności jest znacznie bardziej ograniczona w porównaniu z dużymi przedsiębiorstwami, stąd pilna konieczność zwiększenia ich zdolności do przewidywania i dokonywania odpowiednich wyborów w zakresie inwestycji w kapitał ludzki, także z myślą o pełnym wykorzystaniu ich potencjału jako motoru innowacji i wzrostu w Europie.

W celu dopasowania umiejętności do miejsc pracy Komisja:

- 1. opracuje europejską wielojęzyczną klasyfikację umiejętności, kompetencji i zawodów;*
- 2. będzie propagować utworzenie europejskich rad sektorowych ds. umiejętności oraz sojuszy na rzecz wiedzy i umiejętności sektorowych oraz wspierać rozwój partnerstw łączących wiele zainteresowanych stron w branży ICT w celu zaradzenia niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej w tej branży.*

Komisja będzie popierać wprowadzenie znormalizowanych systemów certyfikacji umiejętności w ramach programu „Inteligentna energia dla Europy” w latach 2013-2014.

Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w kwestii „nowego podejścia do umiejętności”, zapewniając im wytyczne polityczne w komunikacie, który przedstawi w listopadzie, dotyczącym realizacji skutecznych reform i rozwoju efektywnych systemów kształcenia i szkolenia, które doprowadzą do lepszej podaży umiejętności.

IV. WNIOSKI: ZARZĄDZANIE I CELE

Przemysł może wnieść istotny wkład w wydobywanie unijnej gospodarki z kryzysu. W niniejszym komunikacie przedstawiono w zarysie aktywną politykę przemysłową, która może zwiększyć naszą konkurencyjność i stworzyć podstawy reindustrializacji Europy. Proponowane środki służą wzmocnieniu i wsparciu strategicznego podejścia do polityki przemysłowej przedstawionego w 2010 r.

W celu zapewnienia właściwej realizacji tych działań Komisja będzie ściśle monitorować szereg kluczowych zmiennych.

1. Inwestycje

- W 2011 r. wartość nakładów brutto na środki trwałe w stosunku do PKB wyniosła 18,6 %. Przed kryzysem, w 2007 r., sięgała ona 21,25 % PKB. Zwiększenie naszej wydajności wymagałoby inwestycji w 2015 r. na skalę równą poziomowi sprzed kryzysu, a następnie utrzymywania ich na średnim poziomie powyżej 23 % do 2020 r. Wartość inwestycji w wyposażenie wynosi obecnie od 6 do 7 % PKB. W celu zwiększenia wydajności i wprowadzania nowych technologii powinna ona powrócić do poziomu sprzed kryzysu, a następnie stale rosnąć w tempie przekraczającym 9 % PKB do 2020 r.*

2. Handel na rynku wewnętrznym

- *Wartość handlu towarami na rynku wewnętrznym wynosi obecnie zaledwie poniżej 21 % PKB⁶⁸. Na ożywionym rynku wewnętrznym wskaźnik ten powinien wynieść 25 % do 2020 r.*

3. MŚP

- *Zgodnie z dążeniami Komisji związanymi z inicjatywą przewodnią, jaką w ramach agendy cyfrowej jest rynek elektroniczny, liczba małych przedsiębiorstw prowadzących handel elektroniczny powinna wzrosnąć do poziomu 33 % do 2015 r. Według sondażu z 2009 r.⁶⁹ odsetek MŚP dokonujących wywozu w obrębie rynku wewnętrznego wynosił 25 %. Celem średniookresowym jest taka sama aktywność MŚP na rynku poza UE jak w obrębie rynku wewnętrznego.*

Osiągnięcie tych celów umożliwi Unii reindustrializację, podnosząc udział przemysłu w PKB z obecnego poziomu wynoszącego około 16 % aż do 20 % w 2020 r.

Powodzenie polityki przemysłowej w bardzo dużym stopniu zależy od **naszej zdolności do wykorzystania synergii. Poszczególne dziedziny polityki unijnej muszą być odpowiednio skoordynowane i zsynchronizowane.** Działania UE w kluczowych obszarach przyczyniających się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”, takich jak inwestycje w infrastrukturę, badania i rozwój oraz innowacje, rozwój agendy cyfrowej dla Europy, środki z zakresu polityki na rzecz umiejętności i zatrudnienia, polityka handlowa i inwestycyjna, polityka w dziedzinie rynku wewnętrznego, polityka konkurencji, polityka transportowa i morska, polityka energetyczna i środowiskowa oraz polityka przeciwdziałania zmianie klimatu, będą ściśle skoordynowane ze zmianami w polityce przemysłowej. Skala naszego sukcesu w dużej mierze zależeć będzie od naszej zdolności do osiągnięcia celów z maksymalną połączoną skutecznością we wszystkich tych obszarach.

Konieczne jest zwiększenie synergii między działaniami prowadzonymi przez UE i polityką przemysłową państw członkowskich. Nowe instrumenty polityki spójności na lata 2014-2020 pomogą państwom członkowskim zwiększyć ich konkurencyjność. Strategia na rzecz inteligentnej specjalizacji wymagana jest jako warunek wstępny korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu tematycznego dotyczącego wspierania badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, szczególnie w MŚP, który obejmuje większość priorytetów inwestycyjnych zaproponowanych jako priorytetowe kierunki działań w niniejszym komunikacie. Państwa członkowskie powinny realizować reformy określone w zaleceniach dla poszczególnych krajów zatwierdzonych w czerwcu przez Radę Europejską.

Realizacja polityki przemysłowej wymaga również **bardziej efektywnej europejskiej struktury zarządzania.** Od czasu komunikatu z 2010 r. poczyniono już postępy w tym zakresie:

- Ścisłą współpracę z państwami członkowskimi osiągnięto dzięki rozwojowi europejskiego semestru oraz regularnemu monitorowaniu wyników w zakresie

⁶⁸ Źródło: Eurostat, Statistics in Focus (Statystyki w skrócie), nr 3/2012.

⁶⁹ DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, „Survey on Internationalisation of SMEs” (Sondaż nt. umiędzynarodowienia MŚP), 2010 r.

konkurencyjności oraz polityki na poziomie UE i państw członkowskich z wykorzystaniem procedury z art. 173 wprowadzonej traktatem lizbońskim. Ukończony został pierwszy z nowej serii projektów dotyczących lepszych praktyk, odnoszący się do kluczowych technologii wspomagających, a następnym będzie kolejny projekt dotyczący bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

- Test konkurencyjności stosowany w nowych wnioskach Komisji został z powodzeniem włączony do procesu oceny skutków.

Wciąż jednak można wiele poprawić w zakresie zarządzania.

- *Wspomagana przez grupę wysokiego szczebla ds. konkurencyjności i wzrostu gospodarczego, Rada ds. Konkurencyjności będzie co roku oceniać postępy we wdrażaniu reform strukturalnych oraz skuteczność środków polityki przemysłowej mających na celu zwiększenie konkurencyjności, dopilnowując, by działania te były zgodne z europejskim semestrem.*
- *Przedstawiciele ds. MŚP będą składać coroczne sprawozdania na temat skuteczności krajowych i unijnych środków służących poprawie konkurencyjności MŚP w ich krajach oraz dostarczać dane do celów europejskiego semestru.*
- *Zostaną jak najszybciej powołane różne grupy zadaniowe ds. priorytetowych kierunków działań. Będą one raz w roku składać sprawozdania Radzie ds. Konkurencyjności. W swych pracach będą one uwzględniać informacje wynikające z programowania funduszy strukturalnych.*
- *Komisja wzywa regiony do tworzenia strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji, aby przyczynić się do realizacji celów niniejszego komunikatu, w ścisłym porozumieniu z sektorem prywatnym i podmiotami prowadzącymi badania i innowacje, w celu określenia strategicznych obszarów priorytetowych dla inwestycji opartych na wiedzy.*
- *Konieczne są dalsze starania w celu zapewnienia połączonego stosowania instrumentów unijnych, takich jak „Horyzont 2020” i COSME, z funduszami strukturalnymi i własnymi środkami finansowymi państw członkowskich, zwłaszcza w celu realizacji dużych projektów inwestycyjnych, w tym projektów demonstracyjnych oraz linii pilotażowych.*

Załącznik: Główne środki przewidziane w komunikacie w sprawie polityki przemysłowej

	Środek	Główne działania	Propozycje Komisji
<i>Ułatwianie inwestycji w nowe technologie i innowacje</i>			
1	Priorytetowe obszary działania	<p>Wprowadzenie, we współpracy z przemysłem i państwami członkowskimi, środków mających na celu szybki rozwój produkcji i rynków.</p> <ul style="list-style-type: none">- rynki zaawansowanych technologii produkcyjnych w zakresie ekologicznie czystej produkcji- rynki kluczowych technologii wspomagających- rynki bioproduktów- zrównoważona polityka przemysłowa, budownictwo i surowce- czyste ekologicznie pojazdy- inteligentne sieci	Pod koniec 2012 r. zostaną utworzone specjalne grupy robocze mające na celu określenie planów strategicznych dla każdego obszaru działania.
2	Środki towarzyszące	Zapewnienie uproszczonych, przewidywalnych i stabilnych ram regulacyjnych dla nowych produktów i usług, w tym odpowiednich norm i certyfikacji.	W 2013 r. podjęte zostaną dalsze działania w dziedzinie normalizacji, rozwoju infrastruktury i rynku cyfrowego.
<i>Dostęp do rynków</i>			
3	Doskonalenie rynku wewnętrznego towarów	<p>Uproszczenie i udoskonalenie prawodawstwa w zakresie rynku wewnętrznego w celu uczynienia go bardziej stabilnym i przewidywalnym.</p> <p>Lepsza ochrona obywateli przed produktami niespełniającymi wymogów oraz uczciwe warunki rynkowe.</p>	Przyjęcie do końca 2012 r. pakietu dotyczącego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, który będzie obejmował zmienioną dyrektywę w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, nowe

			rozporządzenie w sprawie nadzoru rynku oraz komunikat w sprawie wieloletniego planu działania w zakresie nadzoru rynku na lata 2012-15. W 2013 r. zostanie określony plan działania na rzecz reformy rynku wewnętrznego towarów.
4	Kontrole sprawności	Poprawienie spójności między realizacją a wzajemnym oddziaływaniem polityk najistotniejszych dla konkurencyjności.	Rozpoczęcie przed końcem 2012 r. kontroli sprawności sektora rafinacji ropy naftowej i sektora aluminium.
5	Przedsiębiorczość	Poprawa warunków ramowych i wspieranie środków na rzecz przedsiębiorczości oraz działań mających na celu upowszechnienie technologii cyfrowych i handlu elektronicznego.	Zaproponowanie Planu działania w dziedzinie przedsiębiorczości zawierającego zalecenia dla państw członkowskich. Listopad 2012 r.
6	Własność intelektualna	Rozważenie środków mających na celu zwiększenie przejrzystości i lepsze podejście do praw własności intelektualnej w pracach normalizacyjnych. Wsparcie dla MŚP w ochronie i skutecznym egzekwowaniu praw własności intelektualnej w państwach trzecich, w tym w państwach ASEAN i Mercosuru.	W 2013 r. zostanie utworzone i uruchomione centrum informacyjne w zakresie praw własności intelektualnej mające wspierać MŚP.
7	Surowce	Kontynuowanie „polityki zagranicznej w zakresie surowców” i promowanie międzynarodowej współpracy regulacyjnej i uspołniania regulacji, zwłaszcza w odniesieniu do państw sąsiadujących, w celu wspierania tworzenia rynków nowych produktów i technologii.	Realizacja i opracowywanie porozumień podpisanych podczas poprzednich misji oraz nowych misji rozpoczynających się w 2012 r. z Marokiem i Tunezją.

<i>Dostęp do źródeł finansowania i rynków kapitałowych</i>			
8	MŚP	<p>Uproszczenie i zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych w celu wspierania działalności innowacyjnej MŚP.</p> <p>Poprawa i zróżnicowanie dostępu do finansowania dla gospodarki realnej.</p>	<p>W wyniku podwyższenia kapitału EBI, które będzie mieć miejsce w 2013 r., powstaną dodatkowe mechanizmy zwiększające zdolność udzielania pożyczek. Wnioski legislacyjne zostaną sformułowane na podstawie wniosków zielonej księgi nt. finansowania inwestycji długoterminowych w UE, spodziewanej do końca 2012 r.</p>
9	„Inteligentna specjalizacja”	<p>Państwa członkowskie będą w stanie czynić skuteczny użytek ze środków z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych, udoskonalony dzięki koncepcji „inteligentnej specjalizacji”, aby przyczynić się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. W ramach obecnego okresu programowania funduszy strukturalnych obejmującego lata 2007-2013 państwa członkowskie powinny wykorzystać wszystkie możliwości skierowania pozostających do dyspozycji zasobów na inwestycje i innowacje.</p>	<p>Nowe postanowienia polityki spójności w związku z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014-2020 oraz rozwój programów COSME i „Horyzont 2020”.</p>
<i>Kluczowa rola kapitału ludzkiego</i>			
10	Umiejętności i szkolenia	<p>Dopasowanie umiejętności do stanowisk pracy dzięki opracowaniu europejskiej wielojęzycznej klasyfikacji umiejętności, kompetencji</p>	<p>Utworzenie europejskich rad sektorowych ds. umiejętności oraz sojuszy na rzecz wiedzy i umiejętności sektorowych</p>

		i zawodów.	<p>oraz wspieranie rozwoju partnerstw łączących wiele zainteresowanych stron w branży ICT w celu zaradzenia niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej w tej branży (2013 r.).</p> <p>Przekształcenie sieci EURES w ogólnoeuropejskie narzędzie pośrednictwa pracy i rekrutacji.</p> <p>Stworzenie ram jakości dla praktyk zawodowych w celu zachęcenia przedsiębiorstw do oferowania młodzieży takich praktyk.</p>
--	--	------------	---